

1^e PROGRAMMAJOURNAAL 2015

Versie 20 mei 2015

**VERANTWOORDING OVER DE
MAANDEN JAN. T/M APRIL 2015**

Inleiding

Hierbij bieden wij u het 1^e programmajournaal 2015 gemeente Dinkelland aan. Het is de voortgangsrapportage over de eerste vier maanden van het begrotingsjaar 2015.

Uw raad heeft in november 2014 de begroting 2015 vastgesteld. Daarmee heeft u aangegeven wat u op de verschillende beleidsterreinen in 2015 wil bereiken, wat daarvoor gedaan moet worden en wat dat mag kosten.

De begroting 2015 is onderverdeeld in een viertal programma's te weten:

- Krachtige Kernen;
- Economische Kracht en Werk;
- Omzien Naar Elkaar;
- Burger en Bestuur.

Daarnaast kent de begroting het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

In het eerste programmajournaal 2015 geven wij per programma de stand van zaken aan over de periode januari tot en met april 2015. Indien de stand van zaken en/of ontwikkelingen in de periode tot en met april 2015 daartoe aanleiding geven, doen wij u raad ook een voorstel om het beleid bij te stellen. Voorts geven wij aan of er per programma noodzaak is tot bijstelling van de budgetten

Verdere ontwikkeling planning- en control instrumenten

Het 1^e programmajournaal is de opvolger van het voorjaarsbericht. Vanuit de behoefte om de planning en control instrumenten verder te ontwikkelen hebben wij gekozen om uw raad in het voorjaar en in het najaar te rapporteren over de voortgang van het begrotingsjaar door middel van een programmajournaal.

In het programmajournaal gaan we terugkijken en verantwoorden. We stellen daarbij de volgende vragen:

Resultaat: Worden de beleidsinhoudelijke afspraken gerealiseerd?
Of ligt deze realisatie op schema?

Tijd: Worden de beoogde resultaten binnen de planning gerealiseerd?
Of ligt de realisatie op schema?

Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend?

Stoplichtmodel

Om uw raad snel inzicht te geven in de voortgang op de verschillende beleidsterreinen, hanteren wij het zogenaamde stoplichtenmodel met drie kleuren: groen, oranje en rood.

Resultaat

	Het afgesproken resultaat zal niet worden behaald.
	Het afgesproken resultaat zal deels worden behaald.
	Het afgesproken resultaat zal worden behaald.

Tijd

	De uitvoering zal niet volgens planning verlopen.
	De uitvoering zal niet geheel volgens planning verlopen.
	De uitvoering zal volgens planning verlopen.

Middelen

	De uitvoering van het resultaat zal niet binnen het beschikbaar gestelde budget worden uitgevoerd.
	De uitvoering van het resultaat zal naar alle waarschijnlijkheid niet binnen het beschikbaar gestelde budget worden uitgevoerd.
	De uitvoering van het resultaat zal binnen het beschikbaar gestelde budget worden uitgevoerd.

Zoals hiervoor al is aangegeven gaat het eerste programmajournaal in op de stand van zaken tot en met april 2015. Begin oktober 2015 krijgt u van ons het tweede programmajournaal, waarbij wordt ingegaan op de stand van zaken medio september 2015. In het tweede programmajournaal worden deze resultaten opnieuw getoond om in één rapport een beeld te geven van de voortgang. Beide programmajournaals worden ook gebruikt voor het jaarverslag om op die manier over de bereikte resultaten van het betreffende jaar de voortgang te laten zien.

Het programmajournaal bestaat uit twee delen. In het algemene deel wordt op hoofdlijnen ingegaan op de stand van zaken. In het tweede deel, de bijlagen, wordt per programma nader ingegaan op de stand van zaken.

1^e programmajournaal op hoofdlijnen

De eerste ervaringen; learning by doing

Het werken met programmajournaals is een stap in de verdere ontwikkeling van de planning en control instrumenten. Bij het uitwerken van het eerste programmajournaal is gebleken dat wij nog een aantal verbeterlagen kunnen aanbrengen. Zo zijn niet in alle gevallen de te behalen resultaten één op één gekoppeld aan een budget; daar waar mogelijk willen wij hier nog een aantal stappen in zetten. Ook willen wij de planning, wanneer uw raad iets tegemoet kan zien, verder verfijnen in kwartalen. Daarnaast willen wij het 1e programmajournaal in tijd gezien wat later in het jaar aan de orde stellen, zodat wij over een langere periode kunnen rapporteren.

Algehele conclusie; financiële risico's bij programma Omzien Naar Elkaar

In de begroting 2015 hebben wij aangegeven weke resultaten wij in 2015 willen behalen. In algemene zin is onze conclusie dat wij eind april 2015 op veel onderdelen op schema liggen. Wel zullen wij op een aantal onderdelen nog volop "aan de bak" moeten om de afgesproken resultaten te behalen. Dit betreft onder meer de verschillende projecten bij het programma Omzien Naar Elkaar en het plan de Commanderie (programma Krachtige Kernen). In financiële zin wijzen wij u op de olopende tekorten voor 2015 en 2016 en daarnaast een aantal grote financiële risico's binnen het programma Omzien Naar Elkaar.

Financieel perspectief

Het 1e programmajournaal heeft naast het aangeven van de inhoudelijke stand van zaken ook als doel om aan te geven hoe wij er als gemeente financieel er voor staan. De financiële uitkomsten van het 1^e programmajournaal vormen de basis voor het raadspectief, dat eind juni 2015 aan uw raad wordt voorgelegd.

Ten behoeve van het financiële plaatje brengen wij onderstaand achtereenvolgens in beeld:

- de saldi van de meerjarenbegroting bij de vaststelling van de gemeentebegroting 2015;
- de structurele mee en tegenvallers uit de jaarrekening 2014 en het effect hiervan op de meerjarenbegroting;
- de financiële mutaties over de eerste vier maanden 2015;
- de gewijzigde saldi van de meerjarenbegroting, na vaststelling van het 1^e programmajournaal.

Saldi bij vaststelling begroting 2015.

Na vaststelling van de begroting 2015 is het financieel meerjarig perspectief als volgt.

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-460	-450	46	486

Bij de vaststelling van de begroting 2015 is besloten om het tekort over 2015 en 2016 te dekken uit de algemene reserve

Effect uitkomsten jaarrekening 2014.

De jaarrekening 2014 geeft na bestemming een tekort aan van € 190.000,--.

Het tekort bestaat uit incidentele en structurele mee en tegenvallers. De structurele mee- en tegenvallers hebben een effect op de meerjarenbegroting 2015 – 2018. Uit een analyse van de jaarcijfers 2014 blijkt dat de volgende bedragen structureel zijn:

- Minder uitgaven op programma Omzien Naar Elkaar: € 200.000,--
- Meer uitgaven op programma Bestuur en Burger: € 12.000,--

De meevaller op het programma Omzien Naar Elkaar van afgerond € 200.000,-- valt onder de kaasstolp van programma Omzien Naar Elkaar en heeft dus geen effect op het saldo van de totale

begroting. Ter toelichting hierop. Vanuit de discussie over de financiële effecten van de nieuwe taken als gevolg van de drie decentralisaties is besloten om met ingang van 2015 de kaasstolp te hanteren over het budget van het programma Omzien Naar Elkaar. Meevallers binnen het programma komen ten gunste van het programma; tegenvallers moeten binnen het totale budget van het programma opgevangen worden.

De structurele tegenvaller bij de jaarrekening 2014 op het programma Bestuur en Burger betreft een bedrag van afgerond € 12.000,--. Dit bedrag wordt verwerkt in de begroting 2015 en volgende jaren

Inclusief het effect van de uitkomsten van de jaarrekening 2014 is het financieel perspectief:

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-460	-450	46	486
Structureel effect jaarrekening 2014	-12	-12	-12	-12
Herzien saldi na verwerking structureel effect jaarrekening 2014	-472	-462	34	474

De financiële mutaties over de eerste vier maanden 2015.

In de bijlagen staan per programma de financiële mutaties aangegeven.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt in:

- uitgaven en inkomsten die ten laste c.q. ten gunste komen van het saldo van het begrotingsjaar;
- uitgaven en inkomsten die ten laste c.q. ten gunste komen van reserves en voorzieningen en dus geen effect hebben op het saldo van het begrotingsjaar.

Onderstaand per programma de uitgaven en inkomsten die ten laste c.q. ten gunste komen van het saldo van het begrotingsjaar

Financiële effecten 1^e programmajournaal

Extra uitgaven/inkomsten 1^e programmajournaal die tlv cq tgv begrotingssaldo komen

Extra uitgaven/inkomsten 1 ^e programmajournaal die tlv cq tgv begrotingssaldo komen	2015	2016	2017	2018
Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)				
- programma Krachtige Kernen	-94	-52	-63	-66
- programma Economische Kracht en werk	23	0	0	0
- programma Omzien Naar Elkaar	150	0	0	0
- programma Burger en Bestuur	-5	-29	-29	-57
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-56	-46	-46	-46
Totaal mutaties ten laste c.q. ten gunste van saldo begrotingsjaar	18	-127	-138	-169

Voor een toelichting op de bedragen per programma : zie Bijlagen

Saldo na vaststelling van het 1^e programmajournaal.

Na vaststelling van het 1^e programmajournaal is het saldo als volgt.

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-460	-450	46	486
Structureel effect jaarrekening 2014	-12	-12	-12	-12
Herzien saldi na verwerking structureel effect jaarrekening 2014	-472	-462	34	474
Totaal mutaties 1e Programma journaal ten laste c.q. ten gunste van saldo begrotingsjaar	18	-127	-138	-169
Herzien meerjarensaldo na vaststelling 1e Programmajournaal 2015	-454	-589	-104	305

Conform de lijn bij de begroting 2015 wordt voorgesteld om de bijgestelde tekorten voor 2015 en 2016 (vooralnog) te dekken uit de algemene reserve. Bij het raadsperspectief 2016 zullen wij nader ingaan op de dekking van de tekorten 2016 en 2017.

Financiële risico's

Als we een doorkijk maken naar de rest van het jaar 2015 dan constateren we dat naast de tekorten op de begrotingen 2015 en 2016 er binnen het programma Omzien Naar Elkaar nog een aantal flinke financiële risico's zijn. Om deze reden hebben wij de middelen binnen het sociaal domein over het algemeen "op oranje" gezet en het uitgangspunt budgettair neutraal, zelfs "op rood" gezet. De financiële risico's hebben onder andere betrekking op:

- a. de ontwikkeling van de kosten voor Stichting Participatie Dinkelland /Coöperatie Dinkelland Werkt! Uit de concept jaarrekeningen 2014 van deze instellingen blijkt dat er ten opzichte van de beschikbare gemeentelijke bijdragen er een tekort is. Inmiddels zijn wij in overleg om enerzijds het tekort te analyseren en anderzijds te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de structurele onderdelen van het tekort om te buigen. Uiterlijk bij het 2e programmajournaal komen wij hierop bij u terug;
- b. de uitkeringskosten en de uitvoeringskosten van de bijstandsontvangers. In de komende maanden willen wij de raming van de kosten actualiseren op basis van onder meer de ontwikkelingen van de laatste paar maanden;
- c. de werkelijke uitgaven op gebied van de nieuwe taken vanuit de drie decentralisaties. Omdat er ten tijde van het opstellen van de gemeentebegroting geen gegevens beschikbaar waren over de werkelijke uitgaven met betrekking tot de nieuwe taken op basis van de drie decentralisaties is in de begroting 2015 gewerkt met de aanname dat de werkelijke uitgaven gelijk zijn aan de extra inkomsten. Vooral op het gebied van de Jeugdzorg lijkt het erop dat de werkelijke uitgaven aanzienlijk hoger zullen uitvallen dan de inkomsten. Vanaf 2016 en volgende jaren zal dit (deels) en gefaseerd gerepareerd worden door een herverdeling van de rijksbijdrage. De eerste beelden van deze objectieve herverdeling van de rijksbijdrage laat voor de gemeente Dinkelland een behoorlijke verbetering zien ten opzichte van het historische verdeelmodel. Wat deze mogelijke hogere rijksbijdrage werkelijk waard is weten we pas als we een goed beeld hebben van de uitgaven. Wat we echter al weten is dat we voor het jaar 2015 nog rekening moeten houden met de rijksvergoeding gebaseerd op het historische verdeelmodel die ongeveer € 1 miljoen lager ligt dan de rijksvergoeding op basis van het objectieve verdeelmodel. Er van uit gaande dat de rijksbijdrage gebaseerd op het objectieve verdeelmodel dichterbij de werkelijkheid ligt dan het historische verdeelmodel houdt dat in dat we voorzichtigheidshalve rekening moeten houden met een mogelijke incidentele extra tegenvaller in 2015 op de jeugdzorg van wellicht € 1 miljoen. Wij stellen voor deze mogelijke incidentele tegenvaller als risico te benoemen en te betrekken bij de

actualisatie van het weerstandsvermogen in het komende raadspectief. Daarnaast zal een en ander ook een enorme invloed hebben op het jaarresultaat 2015.

Samenvatting per programma

Programmajournaal Krachtige Kernen in één oogopslag

OVERZICHT BEOOGDE RESULTATEN*	JOURNAAL 1		JOURNAAL 2		JAAR REKENING	
	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd
Wonen & Vastgoed:						
Start kaveluitgifte plan Commanderie						
Prestatieafspraken Woningbouwverenigingen						
5 initiatieven ontplooiën die leiden tot beweging in de Woningmarkt						
1 centrumgebied herontwikkelen						
4 vastgoedlocaties verkocht						
Invulling geven aan Kloostercomplex Ootmarsum						
Mobiliteit & Bestendigheid:						
5 initiatieven tbv verbeteren verkeersveiligheid						
2-4 initiatieven tbv bereikbaarheid / doorstroming						
1 initiatief tbv een goed parkeersysteem						
3 initiatieven tbv reductie hoeveelheid restafval en wijzigen inzamelsysteem						
5 initiatieven tbv duurzaamheid						
4 initiatieven mbt bewustwording en dienstverlening op het gebied van water						
5 initiatieven tbv energiebesparing						
Maatschappelijke voorzieningen:						
Het verzelfstandigen van voetbal- en tennisaccommodaties						
Uitvoering geven aan conclusies haalbaarheidsonderzoek Dorper Esch						
Eén nota Monumentenbeleid						
Prestatieafspraken met muziekonderwijs						
Prestatieafspraken met bibliotheek						
2 initiatieven gefaciliteerd vanuit de samenleving die leiden tot een concreet plan						

* Voor een toelichting: zie Bijlage

Programmajournaal Economische Kracht en Werk in één oogopslag

OVERZICHT BEOOGDE RESULTATEN*	JOURNAAL 1		JOURNAAL 2		JAAR REKENING	
	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd
Vrijtijdseconomie:						
3 vastgestelde bestemmings-plannen voor recreatieterreinen die uitbreiding mogelijk maken						
Aantal afgehandelde ondernemersinitiatieven in de vrijetijdssector						
Voorstel deregulering vrijetijdssector en verbetering dienstverlening ism verbetering dienstverlening algemeen						
Resultaten onderzoek vraag en aanbod in de verblijfsrecreatie vertaald in concrete actiepunten						
Ondersteunen van 2 nieuwe belevingsconcepten of arrangementen/evenementen						
Ondersteunen van 10 projecten voortvloeiend uit 'Art & Spirit'						
2 grensoverschrijdende arrangementen/evenementen						
Verbetering toeristische samenwerking Noordoost Twenten						
Ondernemen & Arbeidsmarkt:						
Uitbreiding van bedrijventerreinen in Ootmarsum en Denekamp						
Herstructurering van 3 bestaande terreinen						
Verbetervoorstellen dienstverlening aan bedrijven						
Vergroten van vitaliteit van de kernen (centrumgebieden)						
Betere afstemming/verbinding tussen de gemeentelijke kaartenbak en het bedrijfsleven realiseren						
De jeugdwerkloosheid is beter in beeld en wordt minder door realisatie project bestrijden jeugdwerkloosheid						
Een betere afstemming tussen vraag en aanbod van arbeidskrachten realiseren door het opstellen van een marktwerkingsplan						

OVERZICHT BEOOGDE RESULTATEN*	JOURNAAL 1		JOURNAAL 2		JAAR REKENING	
	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd
Plattelandseconomie:						
Verbetering landbouwstructuur door stimuleren van kavelruilprojecten						
Samen met de sector faciliteren van minimaal 1 project op het gebied van energieopwekking, ammoniakreductie en/of mestaanwending						
Deelname proces Samen Werkt Beter (SWB), waarbij in eerste instantie 3 verkenningen worden uitgevoerd voor de gebieden Lemselermaten, Achter de Voort, Agelerbroek en Voltherbroek en Bergvennen en Brecklenkampse Veld						
5 initiatieven ondersteunen met betrekking van nieuwe verdienlocaties						
Ondersteuning Leaderprogramma 2015-2020						
Partner Gebiedsontwikkeling NOT 2012-2015						
Cascobeleid en Kapbeleid (incl. één loket voor vergunningen mbt uitvoering bomeneroeding)						
VAB locaties						

* Voor een toelichting: zie Bijlage

Programmajournaal Omzien Naar Elkaar in één oogopslag

OVERZICHT BEOOGDE RESULTATEN*	JOURNAAL 1		JOURNAAL 2		JAARREKENING	
	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd
Zelf:						
Preventieve en collectieve voorzieningen	■	■				
Vrijwilligers	■	■				
Maatschappelijke stage	■	■				
Mantelzorg	■	■				
Jeugd en jongeren	■	■				
Lang zult u wonen	■	■				
Tegenprestatie	■	■				
Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen	■	■				
Samen:						
Cliëntenondersteuning	■	■				
Sociale werkvoorziening (SW)	■	■	■	■		
Nieuw beschut	■	■				
Participatiebudget	■	■				
Jeugdsportfonds en jeugdcultuurfonds	■	■				
Passend onderwijs / jeugdzorg	■	■				
Probleemoplossing (enkelvoudig en meervoudig)	■	■				
Partners	■	■				
Overdragen:						
Beheersbare vervoersvoorzieningen	■	■				
Innovatiefonds	■	■				
Compensatie bovenmatige ziektekosten	■	■				
Toeleiding naar zorg en coördinatie	■	■				
Herindicatie	■	■				
Budgettair neutraal sociaal domein	■	■				

* Voor een toelichting: zie Bijlage

Programmajournaal Burger en Bestuur in één oogopslag

OVERZICHT BEOOGDE RESULTATEN*	JOURNAAL 1		JOURNAAL 2		JAARREKENING	
	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd	Resultaat	Middelen Tijd
Dienstverlening:						
Nieuw: Verbetering van de dienstverlening naar de burger						
De loketten Wabo, Wonen & Leven en Zorg zodanig inrichten, dat burgers enkel op afspraak komen						
Nieuw: Meer op huisbezoek						
Samenwerking:						
Het zo efficiënt mogelijk inrichten van de Noaberkracht organisatie						
Afronding heroriëntatie op de samenwerking in Twente						
Binnen RUD's Wabo-brede samenwerking in Twente en IJsselland -> wordt: Onderzoeken naar mogelijkheden van Wabo-brede samenwerking binnen RUD Twente						

BIJLAGE JOURNAAL PER PROGRAMMA

Leeswijzer

In de bijlage gaan wij per programma nader in op de stand van zaken en de ontwikkelingen.

Samenvatting begroting 2015

Ieder programma is onderverdeeld in een aantal thema's. Als eerste geven we een korte samenvatting van hetgeen is vastgelegd in de begroting 2015 te weten: de onderverdeling van het programma in thema's en vervolgens per thema: wat willen wij bereiken in 2015, wat gaan we daarvoor doen en welke resultaten willen wij behalen.

Eerste programmajournaal

Per thema/onderwerp wordt vervolgens de stand van zaken/ontwikkelingen aangegeven. De stand van zaken per thema/onderwerp wordt vervolgens in één oogopslag visueel gemaakt met het stoplichten model. Het programmajournaal wordt per programma afgesloten met een financieel overzicht, met een toelichting op de eventuele financiële mutaties

I. PROGRAMMA KRACHTIGE KERNEN

Als strategisch programmadoel is vastgesteld:

Kernen aantrekkelijk houden door sociale cohesie en instandhouding van levensvatbare voorzieningen gebaseerd op demografische ontwikkelingen.

Dat willen we bereiken aan de hand van de volgende thema's:

1. Wonen en Vastgoed
2. Mobiliteit en Bestendigheid
3. Maatschappelijke Voorzieningen

Deze drie thema's zijn opgedeeld in een aantal subdoelen die gezamenlijk leiden tot realisatie van ons strategisch doel. Om deze gestelde doelen te halen zijn er een aantal resultaten gedefinieerd. Deze resultaten worden per thema weergegeven in het zogenaamde 'stoplichtmodel'. De bijbehorende inspanningen die leiden tot het beoogde resultaat worden benoemd.

Wonen en Vastgoed

Voor dit thema zijn twee subdoelen geformuleerd:

- a. Huisvesten → Afstemming woningbouwprogramma anticiperend op demografie
- b. Herontwikkelen → (Her)invulling bestaand vastgoed of locaties waarbij fysiek en digitale bereikbaarheid leidend zijn.

Huisvesten

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Start kaveluitgifte plan Commanderie
- Prestatieafspraken Woningbouwverenigingen
- 5 initiatieven ontplooiën die tot beweging leiden in de woningmarkt

Stand van zaken

Er wordt gewerkt aan een actualisatie van de woningbouwprogrammering. Zowel in kwantitatieve zin als kwalitatieve zin wordt de actuele behoefte in beeld gebracht, afgezet tegen het beschikbare aanbod. Hierin worden ook woonmilieus betrokken zodat beter ingespeeld wordt op demografische ontwikkelingen.

Ontwikkelingen

Het Spikkert

Op dit moment vinden gesprekken met de bezwaarmakers plaats om gezamenlijk tot een plan te komen waar zich zowel de bezwaarmakers als ook de gemeente in kan vinden. Duidelijkheid hierover hebben we in het 2^e kwartaal 2015. Naar aanleiding van de uitkomsten kan een aangepast bestemmingsplan na de zomer in procedure gebracht worden.

Herontwikkelen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- 1 centrumgebied herontwikkelen
- 4 vastgoedlocaties verkocht
- Invulling geven aan Kloostercomplex Ootmarsum

Stand van zaken/ Ontwikkelingen

De verkoop van gemeentelijke panden is verankerd in de Nota Vastgoed. Met betrekking tot verschillende locaties vinden concreet gesprekken plaats met potentiële kopers die betreffende locaties willen afnemen en herontwikkelen.

Mobiliteit en Bestendigheid

Binnen dit thema zetten wij ons in op behoud van volhoudbare structuren.

Wij hebben dit doel gesplitst in drie subdoelen:

- a. Verplaatsen → Zorgen voor een beter en veiliger verkeerssysteem
- b. Stromen → Zorgen voor het bewuster omgaan met de afval- en waterstromen
- c. Bestendigen → Zorgen voor bewuster omgaan met energie

Verplaatsen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- 5 initiatieven t.b.v. verbeteren verkeersveiligheid
- 2-4 initiatieven t.b.v. bereikbaarheid / doorstroming
- 1 initiatief t.b.v. een goed parkeersysteem

Stand van zaken/ Ontwikkelingen

Voor 2016 is een actualisatie aangekondigd van het onderdeel verkeersveiligheid van het GVVP van Dinkelland. Omdat er aan de belangrijkste kwetsbare groep verkeersdeelnemers (nml. de fietsers) al uitgebreid aandacht wordt besteed in het initiatief "Beleidsimpuls fietsverkeer", wordt de actualisatie van het GVVP doorgeschoven. In 2019 wordt het proces gestart om een breed GVVP voor Dinkelland en Tubbergen samen op te stellen en in 2020 is besluitvorming voorzien.

Voorafgaand aan het opstellen van het brede GVVP wordt in Denekamp en Ootmarsum parkeeronderzoek uitgevoerd (input voor het GVVP). Het parkeeronderzoek was oorspronkelijk voorzien in 2016, maar wordt daarom in tijd verschoven naar 2018-2019.

Stromen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- 3 initiatieven t.b.v. reductie hoeveelheid restafval en wijzigen inzamelsysteem

Stand van zaken/ Ontwikkelingen

Met de uitvoering van het Afvalbeleidsplan en de "aanbesteding" van een nieuwe inzamel-structuur per 1-1-2016 werken wij aan het bereiken van de voor 2030 gestelde doelen (nml. maximaal 50 kg restafval per inwoner per jaar en een lagere afvalstoffenheffing). In de loop van 2015 worden daartoe de nodige verordeningen aangepast.

In Twente wordt het project "Naar een Afvalloos Twente" opgezet. Dit project sluit goed aan bij de doelstellingen van Dinkelland.

Waterschap Vechtstromen werkt aan een Waterbeheerplan (2016-2021). De effecten die dit plan heeft voor het gebied van Dinkelland zijn nog niet duidelijk. De gemeente is betrokken bij het proces.

Bestendigen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- 5 initiatieven t.b.v. duurzaamheid
- 5 initiatieven t.b.v. energiebesparing

Stand van zaken/ Ontwikkelingen

Het voornemen om een Duurzaamheidsnota op te stellen blijft aan de orde, maar inhoud en omvang daarvan moeten nog worden bepaald. In beginsel wordt op basis van het coalitieakkoord de stand van zaken rond duurzaamheid weergegeven. Daarnaast worden de kansen opgenomen waar voor de gemeente op het gebied van duurzaamheid nog uitdagingen liggen.

Het webportaal Energieloket 2.0, waar een ieder informatie over energiebesparing e.d. kan vinden, eindigt vooralsnog in oktober 2015. Vanuit de provincie Overijssel wordt de mogelijkheid geboden om het energieloket 2.0 voort te zetten tot 1 januari 2016 in afwachting van een eventueel Energieloket 2.1. De exacte inhoud van 2.1 wordt nu uitgewerkt en zal later dit jaar worden verantwoord. Daarna vindt besluitvorming over deelname plaats.

Maatschappelijke voorzieningen

Binnen dit thema zetten wij in op meer ruimte voor de samenleving, met een variërende rol van de gemeente (loslaten, faciliteren, stimuleren, regisseren, reguleren).

Wij hebben dit doel gesplitst in twee subdoelen:

- a. Verzelfstandigen → Samenleving gaat zelfstandig(er) om met exploitatie, beheer en dienstverlening over voorzieningen
- b. Samenbrengen en Ontwikkelen → Mensen en functies beter samenbrengen en gericht faciliteren bij ontwikkelingen

Verzelfstandigen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Het verzelfstandigen van voetbal- en tennisaccommodaties
- Uitvoering geven aan conclusies haalbaarheidsonderzoek Dorper Esch

Samenbrengen en ontwikkelen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Eén nota Monumentenbeleid
- Prestatieafspraken met muziekonderwijs
- Prestatieafspraken met bibliotheek
- 2 initiatieven gefaciliteerd vanuit de samenleving die leiden tot een concreet plan

Stand van zaken/ Ontwikkelingen

In 2015 is op gebied van de buitensport het doel verzelfstandigen bereikt. Er komt een nieuwe inspanning voor Dorper Esch bij. Het haalbaarheidsonderzoek hiervoor is afgerond en er komt een uitvoeringsplan.

Met het afronden van verzelfstandigen ontstaat behoefte aan een nieuw ideaal doel. O.a. de analyse maatschappelijk vastgoed zal hieronder moeten vallen.

Het stoplichtmodel met toelichting per thema

Wonen en Vastgoed

HUISVESTEN

Start kaveluitgifte plan Commanderie			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Het bestemmingsplan is vernietigd door de Raad van State. Op 31 maart 2015 is besloten om een nieuw plan op te stellen	De woningbouw is doorgeschoven waarbij eerst in 2016 duidelijk zal zijn wanneer deze gaat spelen.	Nog niet te voorzien
PJ 2			
JR			

Prestatieafpraak Woningbouwverenigingen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Samenwerkingsovereenkomst 2013-2016 wederzijdse omgang en inzet; evaluatie januari 2014 en april 2015	Deels achterstand door onzekerheid (financiële en juridische) positie corporaties. Herziening 2015	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

5 initiatieven ontplooiën die tot beweging leiden in de woningmarkt			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Met het actualiseren van de beleidsinstrumentaria op het gebied van de woningmarkt (woonvisie, woonservice, CPO, starterslening, e.a.) zet de gemeente haar middelen zo effectief mogelijk in om concrete behoefte in de woningmarkt te faciliteren.	Conform planning	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

HERONTWIKKELEN

1 centrumgebied herontwikkelen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	De voortgang van het centrumplan Weerselo wordt mede beïnvloed door de Ladder duurzame verstedelijking. In afwachting van de uitkomsten ligt de ontwikkeling van de planvorming stil. Op dit moment wordt een risicoanalyse opgesteld om inzicht in tijd en geld te krijgen.	Planning is afhankelijk van de uitkomsten Ladder duurzame verstedelijking.	Om de IMG middelen veilig te stellen vindt een overleg met de provincie plaats. Een risicoanalyse geeft inzicht in mogelijke financiële gevolgen.
PJ 2			
JR			

4 vastgoedlocaties verkocht			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Inmiddels zijn 3 van de 4 geplande locatie verkocht en/of in ontwikkeling. Gepland resultaat lijkt te realiseren ondanks de moeilijke marktomstandigheden.	Conform planning	Locaties zijn binnen de door de raad gestelde financiële kaders gerealiseerd.
PJ 2			
JR			

Invulling geven aan het Kloostercomplex Ootmarsum			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Verkoop van 800 m ² aan commerciële en maatschappelijke ruimten (kloosterkeuken, Stokerij) en verkoop van appartementen 530 m ² . Voor het rectorgedeelte zal een nieuw bestemmingsplan gemaakt worden en zal middels een project samen met het ondernemersfonds Ootmarsum gekeken worden naar een invulling met jonge kunstenaars, indien dit niet haalbaar is zal naar een commerciële invulling gezocht worden.	. Momenteel lopen er nog gesprekken over de resterende meters appartementen en de laatste commerciële ruimte op de begane grond. Voor de ontwikkeling van het rectorgedeelte geven we ons zelf tot september de tijd om helder te krijgen of de sociaal maatschappelijke invulling haalbaar is.	Inkomsten € 467.900 van de beoogde € 2.000.000. Van het gemeentelijke deel zal een exploitatieopzet gemaakt worden.
PJ 2			
JR			

Mobiliteit en Bestendigheid

VERPLAATSEN

5 initiatieven t.b.v. verbeteren verkeersveiligheid			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Voor het verbeteren van de verkeersveiligheid is er gestart met 4 van de 5 initiatieven. Bij een aantal initiatieven ligt het primaat bij provincie Overijssel	In 2016 hebben we een deel van de resultaten bereikt.	Ten aanzien van de Dusinksweg tweede fase is er nog geen duidelijkheid over de financiële aspecten. Bij de andere initiatieven worden vooral interne uren ingezet of worden aparte investeringsvoorstellen aangedragen.
PJ 2			
JR			

2-5 initiatieven t.b.v. bereikbaarheid / doorstroming			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Twee initiatieven voor een betere doorstroming en bereikbaarheid worden uitgevoerd door provincie Overijssel (A1-N342-N737) en/of Prorail (viaduct spoor Vliegveldstraat en de problematiek rond het goederenvervoer per spoor). De gemeente houdt de ontwikkelingen in de gaten en stuurt waar nodig bij.	Projecten van provincie Overijssel en/of Prorail volgen de planning van deze partijen. PHS/Betuwelijn is een langjarig proces (t/m 2022) waarop gemeente zelf geen invloed op heeft.	Gemeente Dinkelland draagt financieel niet bij in de projecten. Alleen interne uren wegens volgen processen en/of procedures.
	<u>Dusinksweg tweede fase, Ootmarsum:</u> Het project draagt ook bij aan betere bereikbaarheid en doorstroming (naar woon- en werkgebieden aan de oostzijde van de stad). Het project is primair een verkeersveiligheidsproject en is daarom hierboven al beschreven.	In 2015 moet een besluit genomen worden over het vervolgtraject van de Dusinksweg. Uitvoering kan op zijn vroegst begin 2017 starten, mits alles voorspoedig verloopt.	Raming/dekking voor de Dusinksweg is nog niet bekend, want dat is mede afhankelijk van besluit over variant. Zal naar verwachting in het kader van het Raadsperspectief 2016 in beeld worden gebracht.
	<u>Rondweg Weerselo:</u> besluit, MKBA, wordt 2 ^e kw uitgevoerd. Oplevering en besluit 3 ^e kw door de provincie. PAS: wanneer de benodigde ontwikkelruimte def beschikbaar komt (afhankelijk van landelijke besluitvorming)	Door de onzekerheid van de besluitvorming PAS kan geen planning gemaakt worden	In de risicoanalyse van het centrum wordt de rondweg meegenomen.
PJ 2			
JR			

2 initiatieven t.b.v. een goed parkeersysteem			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Beide initiatieven ten behoeve van een goed parkeersysteem worden in 2018-2019 gestart.	Omdat nu project "Beleidsimpuls fietsverkeer" wordt uitgevoerd (met analyse en maatregelen voor veiliger fietsverkeer) kan de actualisatie van het GVVP in tijd naar achteren.	Investeringsvoorstellen worden te zijner tijd aangedragen, want voor beide initiatieven is de inzet van een extern bureau nodig.
PJ 2			
JR			

STROMEN

3 initiatieven t.b.v. reductie hoeveelheid restafval en wijzigen inzamelsysteem			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Met een nieuw Afvalbeleidsplan en een "aanbesteding" van de afvalinzameling in 2015 wordt gewerkt aan de gestelde doelen.	Op 1-1-2016 start de nieuwe inzameling. De nieuwe "partner" is nog niet bekend.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd De kosten voor het Afvalbeleidsplan worden gedekt uit de Reserve Afval.
PJ 2			
JR			

4 initiatieven m.b.t. bewustwording en dienstverlening op het gebied van water			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	2 initiatieven zijn afgerond (Waterloket en verordening), waarbij de verordening alleen van toepassing wordt verklaard als daar noodzaak toe gaat bestaan. Andere initiatieven volgen primair de planning van externe partijen (met name waterschap) of zijn later gepland (GRP Dinkelland en Tubbergen).	2 initiatieven zijn conform planning afgerond, en andere volgen de planning van het waterschap. De start voor de actualisatie van een nieuw GRP vindt plaats in 2017.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

BESTENDIGEN

5 initiatieven t.b.v. duurzaamheid			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Er wordt een Duurzaamheidsnota een nota "Elektrische rijden" opgesteld.	De beleidsinitiatieven moeten in 2015 gestalte krijgen. De initiatieven uit de samenleving volgen hun eigen planning.	Nog niet bekend. Bij de Duurzaamheidsnota zal ingegaan worden op de financiële consequenties. Daarbij komt de vraag aan de orde of en zo ja hoeveel middelen benodigd zijn en hoe in de dekking wordt voorzien.
PJ 2			
JR			

5 initiatieven t.b.v. energiebesparing			
	Resultaat/	Tijd	Middelen
PJ 1	De initiatieven "Energie Slim Thuis" en het "Energienet 2.0" zijn afgerond/operationeel. De initiatieven uit de samenleving worden alleen 'gevolgd' door de gemeente.	De gemeentelijke/provinciale initiatieven zijn conform planning uitgevoerd. De initiatieven uit de samenleving volgen hun eigen planning.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

Maatschappelijke voorzieningen

VERZELFSTANDIGING

Het verzelfstandigen van voetbal- en tennisaccommodaties			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Voetbal: Met 5 van de 7 voetbalvereniging is overeenstemming bereikt. DSVD heeft aangegeven vooralsnog af te zien van verzelfstandiging groot onderhoud, hierover zijn we nog in gesprek. RSC heeft aangegeven af te zien van verzelfstandiging groot onderhoud en vervanging. Tennis: Met Tennisvereniging Weerselo en Ootmarsum is volledige overeenstemming bereikt en is alles afgerond. De overige 3 hebben allen aangegeven in te stemmen met de overdracht van groot onderhoud en vervanging en zijn we bezig met de afronding van de overdracht.	4 ^e kw 2015 is het resultaat afgerond.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

Uitvoering geven aan conclusies haalbaarheidsonderzoek Dorper Esch			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Er wordt in gezamenlijkheid (intern en betrokkenen extern) gewerkt aan het proces om te komen tot een toekomstbestendige voorziening. Aan de raad zal uiteindelijk één variant worden aangeboden, waarin ook de financiële paragraaf onderbouwd is.	De raad wordt gevraagd in 2015 in te stemmen met de aan te bevelen variant. De planning wordt gevolgd.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

SAMENBRENGEN EN ONTWIKKELEN

Project Maatschappelijk Vastgoed			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Fase 1: basisdocument maatschappelijk vastgoed Tubbergen en Dinkelland Fase 2: nog nader te ontwikkelen interactief document waarin rolbepaling leidend is. Wat kan men nog van de gemeente verwachten? Fase 3: uitvoeringsplan waarbij samenleving nauwgezet wordt betrokken	Fase 1 en 2 moeten voor 1 augustus 2015 zijn afgerond.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

Eén nota Monumentenbeleid			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Voor 2015 vervalt de opdracht om te komen tot een nieuwe monumentennota. Op 1 januari 2016 treedt de nieuwe monumentenwet in werking. Op basis van deze wet wordt bekeken op de huidige monumentennota herzien moet worden	n.v.t.	n.v.t.
PJ 2			
JR			

Prestatieafspraken met muziekonderwijs			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Muziekonderwijs en cultuureducatie wordt verder vormgegeven en uitgebouwd met jaarprogrammering en concrete prestatieafspraken.	4 ^e kw 2015	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

Prestatieafspraken met bibliotheek			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	De bibliotheek werkt op dit moment aan de toekomstvisie. Op basis van de visie worden afspraken gemaakt.	Zowel de visie als ook de afspraken zijn 3 ^e kw 2015 klaar	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

2 initiatieven gefaciliteerd vanuit de samenleving die leiden tot een concreet plan			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Het resultaat is behaald en de twee projecten DTC en Saasveldia zijn gereed en opgeleverd.		Is binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd
PJ 2			
JR			

Financieel perspectief programma Krachtige Kernen

Programma Krachtige kernen Dinkelland

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-13.571	-13.207	-13.045	-12.680
Structureel effect overschot jaarrekening 2014	0	0	0	0
Herzien saldi na verwerking structureel effect jaarrekening 2014	-13.571	-13.207	-13.045	-12.680
Financiële effecten 1e programmajournaal				
netto resultaat verhuur Radboudzaal Ootmarsum	-25	28	22	22
ten onrechte opgenomen bijdrage aan bibliotheek voor vernieuwingsgelden	31	31	31	31
verlaging budget rampenbestrijding obv uitkomsten jaarrekening 2014	10	10	10	10
Vergoeding CIJB boeten stopt per 1-1-2015	-57	-57	-57	-57
mindere vergoeding voor zendmasten	-15	-15	-15	-15
provinciale subsidie cultuureducatie	8	8	3	0
extra subsidie lokaal omroep Twente	-3	-3	-3	-3
school Emter Ootmarsum	-7	-7	-7	-7
structurele effecten najaarsbericht 2014 Krachtige Kernen, Thema Wonen en Vastgoed	-6	-6	-6	-6
structurele effecten najaarsbericht 2014 Krachtige Kernen, Thema Mobiliteit, hogere bijdrage VRT, bedrijfsvoering brandweer	-30	-41	-41	-41
gymvervoer school Lattrop	-19			
minder kapitaallasten gymzaal Lattrop	19			
totaal financiële effecten 1e programmajournaal 2015 KK	-94	-52	-63	-66
Herzien saldo inclusief verwerking effecten 1e programmajournaal 2015	-13.665	-13.259	-13.108	-12.746

Toelichting op financiële mutaties:

1. Radboudzalen Ootmarsum

In tegenstelling tot het oorspronkelijke plan wordt deze locatie niet verkocht maar verhuurd aan een glasblazer. Er is sprake van een huurbedrag van € 30.000 per jaar. Daar tegenover staat dat er in 2015 circa € 55.000 geïnvesteerd moet worden in de Radboudzalen. Per saldo komt het jaar 2015 daarmee op een nadeel van € 25.000. De jaren erna levert het een structureel voordeel van € 22.000 op.

2. Vernieuwingsgelden bibliotheek

In 2011 zijn vernieuwingsgelden verstrekt aan de stichting bibliotheek Dinkelland. De lasten zijn destijds verdeeld over de jaren 2011 t/m 2014. Begrotingstechnisch zijn de lasten echter ook na 2014 doorgetrokken. Dit is niet juist. Het gaat om een structurele meevaller van € 31.000.

3. Verlaging budget rampenbestrijding

Uit de jaarstukken 2014 is gebleken dat binnen de activiteit rampenbestrijding het budget met betrekking tot bijdragen in het brede kader van rampenbestrijding (onder andere aan opleiding) structureel naar beneden bijgesteld kan worden met € 10.000.

4. *Vergoeding CIJB boeten stopt per 1-1-2015*

Het kabinet schrapt met ingang vanaf 1 januari 2015 de vergoeding voor de door ons opgelegde bekeuringen. Dit betekent een jaarlijkse inkomstendering van ruim € 57.000,--

5. *Lagere vergoeding voor zendmasten*

Voor de zendmasten op gemeentegrond wordt een vergoeding ontvangen. De opbrengsten moeten naar beneden bijgesteld worden. Voor 2015 een bedrag van € 14.395,--. Dit bedrag loopt gefaseerd op naar uiteindelijk € 15.277,-- in 2018

6. *Provinciale subsidie cultuureducatie*

Van de provincie wordt een subsidie ontvangen voor cultuureducatie voor drie jaar. Dit betreft een bedrag van € 7.609,-- per jaar voor 2015 en 2016 en een bedrag van € 2.536,-- voor 2017.

7. *Extra subsidie lokaal omroep Twente*

Aan lokaal omroep Twente is een extra subsidie verstrekt van € 3.438,-- per jaar

8. *School Emter Ootmarsum*

Betreft kosten die voor rekening van de gemeente komen nu een deel van de school niet voor onderwijs meer in gebruik is. Structureel bedrag van € 6.700,--

9. *Structurele effecten najaarsbericht 2014 Krachtige Kernen, Thema Wonen en Vastgoed*

De mutaties uit het Najaarsbericht 2014 met een meerjarig effect zijn nog niet verwerkt in de begroting 2015. Dit betreft een structurele last van € 6.411,-- en heeft betrekking op de Wabo.

10. *Structurele effecten najaarsbericht 2014 Krachtige Kernen, Thema Mobiliteit, hogere bijdrage VRT, bedrijfsvoering brandweer*

Idem 9. De mutaties uit het Najaarsbericht 2014 met een meerjarig effect zijn nog niet verwerkt in de begroting 2015. Dit betreft een extra uitgaaf van € 30.047,-- voor 2015 en een bedrag van € 41.312,-- voor de jaren 2016 en volgende. Voor meer informatie wordt verwezen naar bladzijde 10 van het Najaarsbericht 2014.

11. *Gymvervoer Lattrop*

De tijdelijke oplossing van het bewegingsonderwijs via gymvervoer naar Ootmarsum wordt ook in 2015 voortgezet. Het jaarbudget voor 2015 van € 18.500 kan opnieuw worden gedekt uit de kapitaallasten.

Het budget voor een nieuw te realiseren gymzaal in Lattrop is teruggevloeid naar het budget majeure projecten. Er is op 11 november 2014 in de gemeenteraad een motie aangenomen om te komen tot een alternatief in samenhang met de leegkomende lokalen. Op dit moment wordt dit alternatief door de werkgroep sport en bewegen Lattrop/Breklenkamp onderzocht.

II. PROGRAMMA ECONOMISCHE KRACHT EN WERK

Als strategisch programmadoel is vastgesteld:

Versterken van de economische positie van Dinkelland: meer bestedingen en werkgelegenheid in dit gebied.

Dat willen we bereiken aan de hand van de volgende thema's:

1. Vrijtijdseconomie
2. Ondernemen en Arbeidsmarkt
3. Plattelandseconomie

Deze drie thema's zijn opgedeeld in een aantal subdoelen die gezamenlijk leiden tot realisatie van ons strategisch doel. Om deze gestelde doelen te halen zijn er een aantal resultaten gedefinieerd. Deze resultaten worden per thema weergegeven in het zogenaamde 'stoplichtmodel'.

Vrijtijdseconomie

Wij willen de toeristische bestedingen en toeristische werkgelegenheid verhogen door versterken, verbinden en vernieuwen

Wij hebben dit doel gesplitst in twee subdoelen:

- a. Verbleven → Meer gasten verblijven in Dinkelland
- b. Beleven → Gasten beleven Dinkelland intensiever en besteden meer

Verbleven

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- 3 vastgestelde bestemmingsplannen voor recreatieterreinen die uitbreiding mogelijk maken
- Aantal afgehandelde ondernemersinitiatieven in de vrije tijdssector
- Voorstel deregulering vrijetijdseconomie en verbetering dienstverlening in samenhang met verbetering dienstverlening algemeen
- Resultaten onderzoek vraag en aanbod in de verblijfsrecreatie vertaald in concrete actiepunten

Ontwikkelingen

In de eerdere plannen van de Commanderie was een hotelfunctie opgenomen. Deze blijft in de nieuwe opzet achterwege. Daarentegen wordt in een tweetal bestaande hotels nieuw leven geblazen, te weten "de la Poste" en 'de Wiemsel', wat naar verwachting een positief effect heeft op het aantal overnachtingen in deze hotels.

Beleven

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Ondersteunen 2 nieuwe belevingsconcepten of arrangementen/evenementen
- Ondersteunen 10 projecten voortvloeiend uit 'Art & Spirit'
- 2 grensoverschrijdende arrangementen/evenementen
- Verbetering toeristische samenwerking Noordoost Twente

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Ondernemen en Arbeidsmarkt

Wij willen de werkgelegenheid behouden en versterken.

Wij hebben dit doel gesplitst in twee subdoelen:

- a. Ondernemen → Verbeteren van het ondernemersklimaat
- b. Arbeidsmarkt → Bevorderen van de arbeidsmarktparticipatie

Ondernemen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Uitbreiding van bedrijventerreinen
- Herstructurering van drie bestaande terreinen
- Verbetervoorstellen dienstverlening aan bedrijven
- Vergroten van de vitaliteit van de kernen (centrumgebieden)

Ontwikkelingen

De herstructurering van bedrijventerreinen is een majeur project. Na afronding van de werkzaamheden volgt de definitieve subsidiebeschikking vanuit de provincie.

Arbeidsmarkt

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Betere afstemming/verbinding tussen de gemeentelijke kaartenbak en het bedrijfsleven realiseren.
- De jeugdwerkloosheid is beter in beeld en wordt minder door realisatie project bestrijden jeugdwerkloosheid
- Een betere afstemming tussen vraag en een aanbod van arbeidskrachten realiseren door het opstellen van een marktwerkingsplan.

Ontwikkelingen

Geen

Plattelandseconomie

Wij willen de positie van landbouw en de plattelandsondernemers versterken in samenhang met ruimtelijke kwaliteit.

Wij hebben dit doel gesplitst in twee subdoelen:

- Ontwikkelen → De 'groeiers' binnen de agrarische sector ontwikkelen zich beter op het gebied van efficiëntie en verdere verduurzaamheid
- Transformeren → Meer perspectief voor nieuwe generatie plattelandsondernemers in een aantrekkelijk landschap

Ontwikkelen

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Verbeteren landbouwstructuur door stimuleren van kavelruilprojecten
- Samen met de sector faciliteren van minimaal 1 project op gebied van energieopwekking, ammoniakreductie en/of mestaanwending.
- Deelname proces Samen Werkt Beter (SWB), waarbij in eerste instantie drie verkenningen worden uitgevoerd voor de gebieden Lemseleermaten, Achter de Voort, Agelerbroek en Voltherbroek en Bergvennen en Brecklenkampse Veld.

Ontwikkelingen

De landbouwsector heeft in de omgeving van Noord-Deurningen haar eigen verantwoordelijkheid genomen in een verkenning met gezamenlijke energieopwekking. Deze verkenning kan een voorbeeld zijn voor nieuwe initiatieven op gebied van efficiëntie en verdere verduurzaamheid.

Transformeren

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- 5 initiatieven ondersteunen met betrekking van nieuwe verdienlocaties
- Ondersteuning Leaderprogramma 2015-2020
- Partner Gebiedsontwikkeling Noordoost Twente 2012-2015
- Uitvoering actieprogramma's (n.a.v. evaluaties)
- Cascobeleid en kapbeleid (incl. één loket voor vergunningen m.b.t. uitvoering bomenverordening)
- VAB locaties

Ontwikkelingen

Een interessante ontwikkeling is het onderzoek naar VAB-locaties. Een communicatietraject kan bijdragen aan meer bekendheid van de huidige mogelijkheden. Er is aandacht voor het afronden van een onderzoek door Saxion i.o.v. Dinkelland en Tubbergen. Actief betrokken blijven bij vervolgonderzoek door derden t.a.v. KGO/VAB/sloop waarbij rekening wordt gehouden met de taak en verantwoordelijkheid van de betrokkenen.

Het stoplichtmodel met toelichting per thema

Vrijtijdseconomie

VERBLIJVEN

3 vastgestelde bestemmingsplannen voor recreatieterreinen die uitbreiding mogelijk maken			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Eén lopende bestemmingsplanprocedure is op initiatief van de ondernemer gestaakt (Rammelbeek)	Voor de zomer volgt waarschijnlijk een alternatief voorstel.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Aantal afgehandelde ondernemersinitiatieven in de vrijetijdssector			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel is een aantal ondernemersinitiatieven in behandeling.	Continu	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Voorstel deregulering vrijetijdssector en verbetering dienstverlening i.s.m. verbetering dienstverlening algemeen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Het voorstel wordt integraal meegenomen in het algemene traject 'verbeteren ondernemersklimaat'. Hierin wordt de vrijetijdssector meegenomen.	Het project 'verbeteren ondernemersklimaat' loopt op schema	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Resultaat onderzoek vraag en aanbod in de verblijfsrecreatie vertaald in concrete actiepunten			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Het onderzoek loopt naar verwachting.	De resultaten zijn in mei / juni beschikbaar.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

BELEVEN

Ondersteunen van 2 nieuwe belevingsconcepten of arrangementen/evenementen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Resultaat is afhankelijk van initiatieven uit het veld. De Innovation Hub wordt gestart om initiatieven te stimuleren	Volgens planning	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Ondersteunen van 10 projecten voortvloeiend uit 'Art & Spirit'			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Er is vanuit de Stichting Ondernemers Fonds Dinkelland een aantal projecten ingediend bij de gebiedsvisie NOT die nader worden uitgewerkt in een businesscase.	Volgens planning	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

2 grensoverschrijdende arrangementen/evenementen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Resultaat is afhankelijk van initiatieven uit het veld. De Innovation Hub wordt gestart om initiatieven te stimuleren	Volgens planning	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Verbetering toeristische samenwerking Noordoost Twente			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Er is momenteel een procesvoorstel gereed om de samenwerking in de vrijetijdssector in NOT van onderaf nader vorm te geven.	Volgens planning	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Ondernemen en Arbeidsmarkt

ONDERNEMEN

Uitbreiding van bedrijventerreinen in Ootmarsum en Denekamp			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Bestemmingsplan De Mors (Ootmarsum) Bestemmingsplan Sombeek (Denekamp)	Vaststelling 4 ^{de} kwartaal 2015 Vaststelling 1 ^{ste} kwartaal 2016	Uitvoering binnen de vastgestelde exploitaties.
PJ 2			
JR			

Herstructurering van drie bestaande terreinen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Afronding uitvoerende werkzaamheden herinrichting	2 ^{de} kwartaal 2015 gereed. Conform planning.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Verbetervoorstellen dienstverlening aan bedrijven			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	De verbetervoorstellen worden meegenomen in het traject 'verbeteren ondernemersklimaat' Cogas heeft aangegeven in de periode 2015-2018 het buitengebied van haar verzorgingsgebied te willen gaan verglazen. Op dit moment lopen de gesprekken met de verschillende gemeenten over de uitvoering en de daaraan gekoppelde randvoorwaarden. De verwachting is dat Cogas eind 2015 gaat starten met de werkzaamheden.	4 ^{de} kwartaal 2015 gereed. Conform planning.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Vergroten van de vitaliteit van de kernen (centrumgebieden)			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Opstellen plan van aanpak (m.b.t. winkelleegstand) ter versterking van de vitaliteit van de kernen	2 ^{de} kwartaal 2015 gereed. Conform planning.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

ARBEIDSMARKT

Betere afstemming/verbinding tussen gemeentelijke kaartenbak en het bedrijfsleven realiseren			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Het regionaal arbeidsmarktwerkingsplan is in werking gesteld. Het project 'Groen' wordt samen met Landschap Overijssel opgestart voor vmbo niveau 1 en 2. Tijdens de winterperiode is het Tri-project opgestart voor vmbo-leerlingen op niveau 3 en 4. Beide projecten zijn met baangarantie. Dinkelland Werkt doet de werkgeversbenadering tav kaartenbakbenadering.	Project loopt door zolang de kaartenbak gevuld is.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

De jeugdwerkloosheid is beter in beeld en wordt minder door realisatie project bestrijden jeugdwerkloosheid.			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	De jeugdwerkloosheid is in beeld. Er is een regionaal plan 'Jongerenoffensief'. Het werkbedrijf is gestart. Dit werkbedrijf is een virtueel instituut met verschillende spelers en	De besluitvorming omtrent Twente Werkt is nog niet afgerond. Projecten vanuit Jongerenoffensief zijn	Lopende zaken, eigen middelen en middelen vanuit ESF die regionaal worden ingezet. Twente Werkt zal, indien

	is in december 2014 opgericht. Doel is om garantiebanen te realiseren en dit vervolgens te gaan monitoren. De vulling vanuit het doelgroepregister stopt even. In de landelijke werkkamer zijn ze daarover aan het onderhandelen. Het plan 'Regionaal Twente Werkt' is in december 2014 opgestart om de werkgelegenheid een boost te geven in Twente. Dit initiatief komt van Twente Board (toonaangevende Twentse bedrijven, onderwijs en overheid). Hier zijn al plannen uit voortgekomen om de werkgelegenheid te stimuleren (momenteel 5 actielijnen).	langlopende projecten die vanuit die programmalijn worden gemonitord. Het landschap Overijssel project wordt gedeeltelijk vanuit eigen middelen gedaan en gedeeltelijk uit de middelen voor groen blauwe diensten. Dit jaar is een pilot, na afronding BBL volgt evaluatie en wordt bekeken of het succesvol is.	toegekend, worden bekostigd uit rijks en provinciale gelden.
PJ 2			
JR			

Een betere afstemming tussen vraag en aanbod van arbeidskrachten realiseren door het opstellen van een maatwerkingsplan			
	Resultaat/Tijd	Tijd	Middelen
PJ 1	Is vastgesteld in de regio	Afgerond	Geen middelen
PJ 2			
JR			

Plattelandseconomie

ONTWIKKELEN

Verbeteren landbouwstructuur door stimuleren van kavelruilprojecten			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Op dit moment spelen geen concrete planmatige kavelruilprojecten waar de gemeente een stimulerende rol in heeft	Continu	Primaat derden
PJ 2			
JR			

Samen met de sector faciliteren van minimaal 1 project op het gebied van energieopwekking, ammoniakreductie en/of mestaanwending			
	Resultaat/	Tijd	Middelen
PJ 1	In 2015 wordt voortborduurd op projecten die in afgelopen jaren gestart zijn	Continu	Primaat derden
PJ 2			
JR			

Deelname proces Samen Werkt Beter (SWB), waarbij in de 1 ^e instantie 3 verkenningen worden uitgevoerd voor de gebieden Lemselermaten, Achter de Voort, Agelerbroek en Voltherbroek en Bergvennen en Brecklenkampse Veld.			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Er lopen 3 separate verkenningen, waarin uitgangspunten worden geformuleerd voor de planuitwerking.	Oplevering verkenningen mei 2015. Conform planning.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

TRANSFORMEREN

5 initiatieven ondersteunen m.b.t. nieuwe verdienlocaties			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	3 Initiatieven (in Agelo, Lattrop en Noord-Deurningen) zijn in ontwikkeling. Procedures lopen.	Continu	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Ondersteuning Leaderprogramma 2015-2020			
De Leader is een Europees programma die gaat over het neerleggen van verantwoordelijkheid bij de samenwerking op het gebied van plattelandontwikkeling.			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Opstellen van een lokale ontwikkelingsstrategie (LOS) loopt. Formeren van een 'Local Action Group (LAG)', die projecten gaat beoordelen en budgetverantwoordelijk is.	LOS wordt voor 1 mei 2015 ingediend bij GS. Formatie LAG in maart/april.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.
PJ 2			
JR			

Partner Gebiedsontwikkeling Noordoost Twente 2012-2015			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Uitvoering gebiedsprogramma loopt	Conform planning. Eind 2015 klaar.	Gemeente verzorgt alleen cofinanciering voor 13P projecten. Raming cofinanciering was €120.000,-. Dit bedrag kan met € 22.500,- naar beneden worden bijgesteld omdat de provincie haar aandeel in de cofinanciering (50%) heeft bijgesteld met € 22.500,-
PJ 2			
JR			

Uitvoering actieprogramma's (n.a.v. evaluaties)			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Is niet gestart. Geen vraag vanuit samenleving.	n.v.t.	n.v.t.
PJ 2			
JR			

Casco-beleid en Kapbeleid (inclusief 1 loket voor vergunningen m.b.t. uitvoering bomenverordening)			
In verband met harmonisatie beleid en derugulering wordt nieuw kapbeleid (verordening en beleid) opgesteld.			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Casco-beleid is geëvalueerd. Aanbevelingen moeten nog worden geëffectueerd. Vaststelling Kapverordening (Raad) en Kapbeleid (B&W) is in procedure. Voor communicatie is een processchema en een document met FAQ opgesteld.	Conform planning. Vaststelling Kapverordening (Raad) en Kapbeleid (B&W) eind april 2015.	Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

PJ 2			
JR			

VAB locaties			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Afronden onderzoek Saxion i.o.v. Dinkelland en Tubbergen. Gemeente is actief betrokken bij vervolgonderzoek door derden t.a.v. KGO/VAB/sloop, waarbij rekening wordt gehouden met de taak en verantwoordelijkheid van de betrokkenen. Communicatietraject uitvoeren (meer bekendheid mogelijkheden).	Afronding vervolgonderzoek in derde kwartaal 2015. Communicatietraject: publicaties e.d. in tweede en derde kwartaal 2015, plattelandsmarkt eind 2015.	Voor organiseren plattelandsmarkt is € 5.000,-- nodig. Dekking reserve gebiedsontwikkeling
PJ 2			
JR			

Financieel perspectief programma Economische Kracht en Werk

Programma Krachtige Economische Kracht en Werk Dinkelland

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-1.250	-1.226	-1.237	-1.203
Structureel effect overschot jaarrekening 2014	-	-	-	-
Herzien saldi na verwerking structureel effect jaarrekening 2014	-1.250	-1.226	-1.237	-1.203
Financiële effecten 1e programmajournaal				
Partner Gebiedsontwikkeling Noordoost Twente 2012-2015	23			
VAB locaties, organiseren plattelandsmarkt	-5			
beschikking over reserve gebiedsontwikkeling	5			
Financiële effecten 1e programmajournaal	23	-	-	-
Herzien saldo inclusief verwerking effecten 1e programmajournaal 2015	-1.227	-1.226	-1.237	-1.203

Ter toelichting op de mutaties

1. Het budget voor de gebiedsontwikkeling betreft de cofinanciering van de zogenaamde 13 P projecten. Hiervoor was een budget geraamd van € 120.000,--. Dit bedrag kan naar beneden bijgesteld worden met € 22.500,-- (afgerond € 23.000,--) omdat de hoogte van de cofinanciering gelijk op loopt met de provincie en de provincie het bedrag met € 22.500,-- (afgerond € 23.000,--) verlaagd heeft;
2. Voor het organiseren van een plattelandsmarkt is een bedrag benodigd van € 5.000,--. Dit bedrag kan gedekt worden uit de reserve gebiedsontwikkeling.

III. PROGRAMMA OMZIEN NAAR ELKAAR

Als strategisch programmadoel is vastgesteld:

Elke burger is in staat om zo lang en zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn.

Dat willen we bereiken aan de hand van de volgende drie thema's, die de drie niveaus van zorg en hulp vertegenwoordigen.

A. Zelf

Wij willen de zelfredzaamheid versterken en behouden.

Dat gaan we doen door:

- Versterken en vernieuwen van de eigen kracht / het eigen netwerk van mensen en de collectieve voorzieningen
- Bevorderen dat meer mensen gebruik maken van hun eigen kracht / netwerk en collectieve voorliggende voorzieningen

B. Samen

Wij zetten binnen dit thema in op het bieden van (tijdelijke) ondersteuning om zo snel mogelijk en zo veel mogelijk weer zelfstandig deel te nemen aan de samenleving.

Dat gaan we doen door:

- Vernieuwen van de eigen kracht / het eigen netwerk van mensen en de individuele voorzieningen.
- Bevorderen dat mensen minder gebruik maken van de individuele voorzieningen.

C. Overdragen

Binnen dit thema zetten we in op het bieden van (doorgaans specialistische) ondersteuning om zo goed mogelijk deel te nemen aan de samenleving.

Dat gaan we doen door:

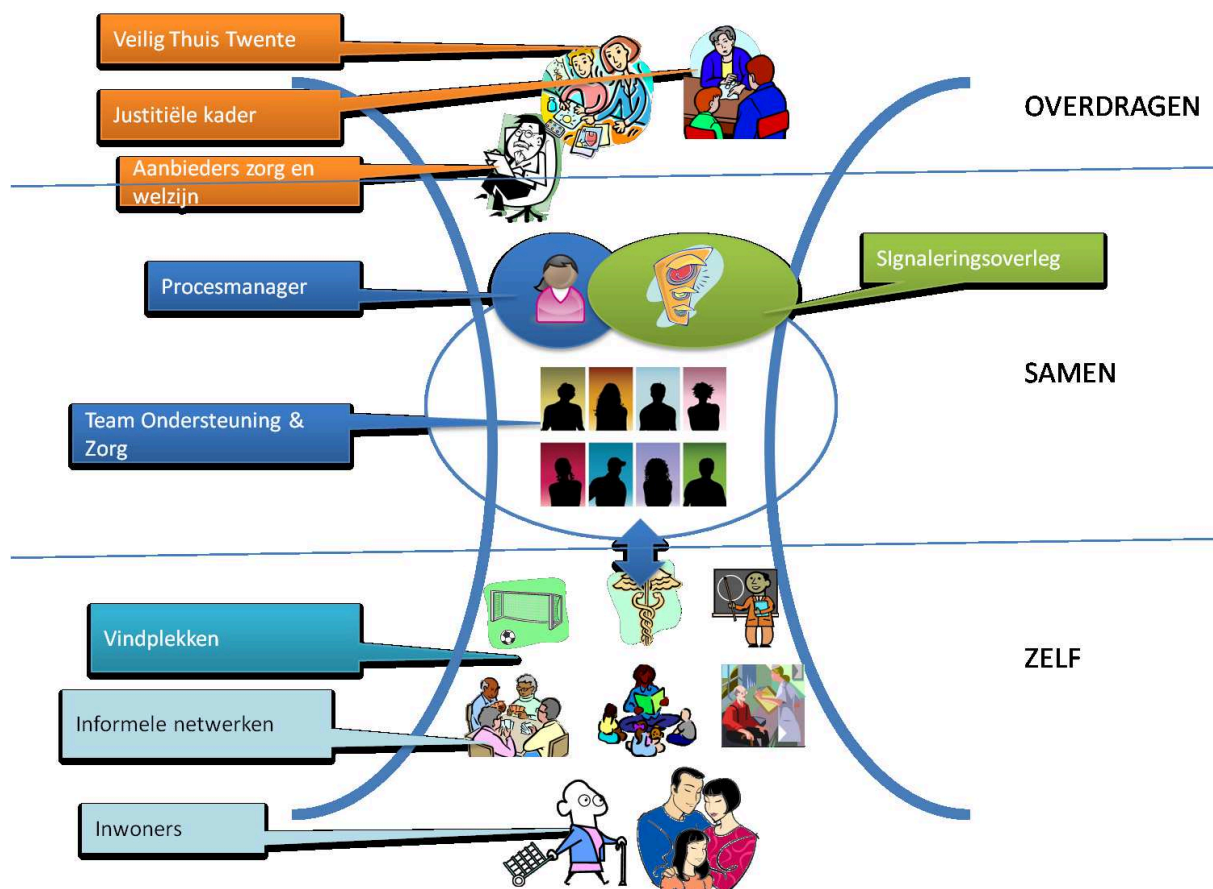
- Vernieuwen van de ondersteuningsmogelijkheden
- Bevorderen van de eigen kracht / netwerk van mensen
- Bieden van verantwoorde, betaalbare en passende ondersteuning voor inwoners die niet in staat zijn om zonder blijvende ondersteuning (zelfstandig) te functioneren.

Het uiteindelijke doel is om zoveel mogelijk richting zelfredzaamheid te gaan. Momenteel ligt het zwaartepunt nog op 'samen' en 'overdragen'. Door het bedenken van nieuwe en (zo mogelijk) innovatieve concepten binnen ondersteuning en zorg (samen met de samenleving) willen we ervoor zorgen dat mensen meer vanuit hun eigen 'kunnen' gaan kijken en handelen.

Programmamanagement is bij het programma Omzien naar Elkaar nog niet zover vormgegeven dat de resultaten konden worden benoemd. We rapporteren daarom binnen dit programma over de inspanningen die in de begroting van 2015 zijn genoemd. Dit heeft alles te maken met het feit dat het jaar 2014 volledig is benut voor de ontwikkeling van een visie, beleid en invoering van de drie decentralisaties in het sociaal domein: de invoering van de Participatiewet, de overgang van onderdelen uit de AWBZ naar de Wmo en de overname van de gehele zorg voor de jeugd.

De volgende stap is om ervoor zorgen dat het samenspel tussen de samenleving en de gemeentelijke organisatie gaat opleveren, dat zorg beter en efficiënter kan worden ingericht en ingezet. Initiatieven, nieuwe concepten, projecten en afspraken met en door verschillende partijen binnen de samenleving, zijn inspanning die een groot deel van 2015 en waarschijnlijk ook een groot deel van 2016 in beslag zullen gaan nemen.

Stand van zaken

Voor de invoering van de drie decentralisaties is veel werk verzet. Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met onder meer huisartsen, team Ondersteuning en Zorg is ingericht en aan het werk, procedures zijn uitgeschreven, werkprocessen zijn gemaakt, interne organisatie is ingericht, een nieuw computersysteem is ontwikkeld, een communicatieplanning is ontwikkeld, verordeningen en beleid is geschreven en ga zo maar door. Kortom: binnen de thema's 'Samen' en 'Overdragen' zijn zowel intern als met externen afspraken gemaakt over de toeleiding van zorg voor niet vrij toegankelijke voorzieningen. De regierol bij de gemeente is bekend en wordt ook als zodanig uitgevoerd en de ook de spelers uit de samenleving en 'zorgmarkt' kennen hun rol.

Inrichting team Ondersteuning en Zorg en nieuwe werkwijze

In 2014 heeft de nadruk gelegen op de thema's 'Samen' en 'Overdragen'. Voor 2015 vraagt dit nog om verdere implementatie.

Overdragen

Bij zware problematiek of problematiek op meerdere leefgebieden en/of bij meerdere gezinsleden wordt de procesmanager van de gemeente betrokken. De procesmanager zorgt dat de problematiek verhelderd wordt, mogelijke oplossingen in kaart gebracht worden en de juiste zorg met de juiste zorgverleners ingezet wordt. Ook onderhoudt de procesmanager de contacten met Veilig Thuis Twente als het gaat om zaken gerelateerd aan kindermishandeling en Huiselijk geweld en heeft de procesmanager de lijntjes met het justitiële kader. Zodra de situatie stabiel is en er hulp in het huishouden zit, draagt de procesmanager de casus weer over aan de consulent. Ook hier geldt dat er wordt gekeken naar de mogelijkheden van eigen kracht en netwerk, vrij toegankelijke voorzieningen en vervolgens naar niet-vrij toegankelijke voorzieningen. De praktijk laat zien dat er vaak sprake is van inzet van zware zorg die afgebouwd wordt zodra dat kan. Het betreft hier 5% van de inwoners die vaak gebruik maken van intensieve zorgtrajecten omdat het problemen op meerdere leefgebieden betreft of hele zware problematiek.

Bij zowel de zwaardere als de lichtere problematiek werken we volgens de volgende methodiek: één gezin, één plan, één regisseur en één budget. Zorgvragen worden enkel op afspraak behandeld. De consultants nemen de melding telefonisch of digitaal op en plannen vervolgens een keukentafel gesprek waarbij de consultant aan de hand van de thuissituatie een goede inschatting kan maken van de behoefte.

Samen

Als een inwoner niet in staat is het probleem zelf op te lossen ondersteunt een consultant van het Team Ondersteuning en Zorg bij vragen op gebied van Wmo2015 (Huishoudelijke Ondersteuning, hulpmiddelen, woningaanpassingen, begeleiding groep en individueel en vervoer) en vragen op gebied van jeugdhulp (alle niet-medische zorg voor kinderen van 0-18). Hierbij staat de eigen kracht centraal en wordt eerst gekeken naar oplossingen binnen het eigen netwerk of vrij toegankelijke voorzieningen voordat niet vrij-toegankelijke voorzieningen ingezet worden. Hierbij geldt altijd: licht waar het kan, zwaar als het moet. Het betreft hier ongeveer 15% van de inwoners die af en toe voor lichtere vormen van zorg een beroep doen op de gemeente en na verloop van tijd vaak ook zelf weer verder kunnen.

Voor 2015 ligt de nadruk op het thema 'Zelf' (en het samenspel tussen de thema's 'Zelf' en 'Samen').

Om de zorg goed te kunnen regelen en voor diegene beschikbaar te houden die het echt nodig hebben, is het belangrijk om in te zetten op preventie, vrijwillige inzet, mantelzorg en het realiseren van goede laagdrempelige vrij toegankelijke voorzieningen. Op die manier hoeven zo weinig mogelijk mensen een beroep te doen op de zwaardere en veelal duurdere vormen van zorg.

Het doel is dat de inwoners zo lang mogelijk, zo zelfstandig mogelijk in hun eigen omgeving kunnen wonen, leven en participeren in de samenleving. Juist bovenstaande vormen van omzien naar elkaar en vrij toegankelijke voorzieningen zijn essentieel voor een leefbare en vitale samenleving. De grote uitdaging is om dit te versterken en slim met elkaar te verbinden. De behoeften van onze inwoners staan hierbij centraal.

Daarom starten we in april 2015 met project Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen (voorheen 'Heroriëntatie maatschappelijk middenveld') voor zowel Dinkelland als Tubbergen. Dit project bestaat uit een aantal (deel)projecten die ook in (deel)fasen zullen worden uitgevoerd.

Hieronder vallen:

- Collectieve voorzieningen
- Vrijwilligers
- Maatschappelijke stage
- Mantelzorg
- Jeugd en jongeren (preventie)
- Cliëntenondersteuning
- Innovatiefonds

Daarnaast gaan we starten met het project 'Beheersbare vervoersvoorzieningen'. Binnen dit project gaat het voornamelijk om de fysieke (de 'harde' aspecten) van vervoersvoorzieningen. Het doel is om een model te gaan ontwikkelen, waardoor mensen die van vervoersmogelijkheden genieten op een prettige manier naar de juiste locaties gaan. Versnippering en onnodige kosten moeten daarbij worden voorkomen. Uitgangspunt is maximaal gebruik van vrij toegankelijke voorzieningen en eigen kracht eventueel ondersteund door (nieuwe) technologieën

Ontwikkelingen

Herziening van het minimabeleid.

Deze herziening heeft te maken met de keuze tussen wat we wel en niet gaan doen. We moeten prioriteiten gaan aangeven ten aanzien van de besteding van middelen in dit beleid met als doel de minima blijvend te laten participeren in de maatschappij. Hiervoor wordt op dit moment geen budget gevraagd, maar wordt vooralsnog uitgevoerd binnen bestaande middelen voor het minimabeleid.

Vluchtelingenopvang De Wylandrie:

Vanuit een maatschappelijke betrokkenheid heeft het college in 2015 groen licht gegeven aan het COA en de eigenaar van De Wylandrie om voor de duur van 2 jaar vluchtelingen te huisvesten op deze locatie in Ootmarsum. Dit besluit wordt unaniem gedragen door alle raadsfracties.

De gemeente heeft een faciliterende rol in deze. De activiteiten in 2015 staan met name in het teken van verbinden van diverse belanghebbenden en organisaties. Denk daarbij aan onderwijs, vluchtelingenwerk, politie, stadsberaad, GGD, het COA, vluchtelingenwerk Nederland en de eigenaar van De Wylandrie. Daarnaast speelt de gemeente een sleutelrol in de communicatie naar de inwoners van Ootmarsum, het creëren van draagvlak en het aanjagen van een goede verstandhouding tussen de diverse partijen. Tot slot is de gemeente sleutelfiguur in het afgeven van de noodzakelijke vergunningen en het toezien op naleven van de gemaakte afspraken tussen de diverse partijen.

De faciliterende rol van de gemeente vraagt weinig tot geen financiële middelen maar wel een groot aantal ambtelijke uren die ten goede van dit project zijn vrijgemaakt, op beleidsniveau, op gebied van communicatie en in de uitvoering. Het COA financiert een deel van de onkosten die gemaakt worden, zoals onkosten gemaakt voor communicatiedoeleinden en inschrijving bij burgerzaken.

Aanpassing vangnet voor tekorten op bijstandsverlening (in voorgaande jaren IAU)

Op basis van het verdeelmodel dat voor het jaar 2015 van toepassing is, is het niet de verwachting dat we in 2015 een tekort op het BUIG budget zullen gaan krijgen.

Hoe dat er in 2016 uit zal gaan zien is op dit moment nog niet in te schatten, omdat het verdeelmodel een punt van discussie is.

Het vangnet voor tekorten in 2015 ziet er als volgt uit:

Er is sprake van drie treden.

- a. Trede 1: als de gemeente een tekort heeft van 7,5% moet het die extra uitgaven zelf opvangen
- b. Trede 2: is het tekort tussen 7,5% en 12,5% dan wordt voor dat deel het tekort voor 50% vergoed
- c. Trede 3: Indien het tekort boven 12,5% is, wordt het volledig gecompenseerd vanuit de vangnetregeling

Objectieve verdeling WMO-budget

Herverdelingseffecten macrobudgetten

De herverdeling van de macrobudgetten is op dit moment onderwerp van gesprek. Met name wordt gesproken over de systematiek die wordt toegepast bij de herverdeling van de macrobudgetten rond de drie decentralisaties. Het gaat hierbij om de objectieve verdeling Jeugdzorg, Wmo, participatie (het derde onderdeel van het sociaal domein) en het inkomensdeel van de Wet werk en bijstand (zie raadsbrief van 14 april 2015). In de meicirculaire komt het resultaat van de herverdelingseffecten beschikbaar.

Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)

In bijna de helft van de (her)indicaties huishoudelijke hulp wordt gebruikt gemaakt van de voucherregeling hht (huishoudelijke hulp toelage). Dit zorgt voor een zachte landing, voorziet in een behoefte en zorgt voor het gewenste banenbehoud. Door de aanpassing in de HHT regeling, mogen gemeenten kiezen voor een lagere eigen bijdrage. Deze eigen bijdrage wordt betaald door mensen die gebruik maken van de HHT regeling. Omdat de uurprijs van de aanbieder hetzelfde blijft, zal de gemeente bij een verlaging van de eigen bijdrage een extra deel van de kosten moeten bijdragen. Wij zien hiervan af, omdat (als gevolg van de verlaging) het budget dat de gemeente vanuit de Rijksoverheid ontvangt dan wordt overschreden. Wij kiezen er daarom voor om de huidige eigen bijdrage niet te verlagen.

WMO tender 2014

In 2014 hebben de gemeente Tubbergen en Dinkelland zich ingeschreven voor twee provinciale subsidies uit de WMO tender van 2014, namelijk Lokaal Samenspel en Menselijke maat. Deze twee projecten starten in 2015. Beide projecten worden door de provincie vanuit die WMO tender gehonoreerd en een subsidie beschikbaar gesteld. Beide projecten vraagt ook om een cofinanciering van de gemeenten. Voor Lokaal Samenspel is dit 1500 euro per gemeente en voor Menselijke Maat is dit 2500 euro. Voor beide bedragen wordt dekking gevonden binnen budget sociaal domein

Doorontwikkeling Stichting Participatie Dinkelland/ Cooperatie Dinkelland Werkt!

Stichting Participatie Dinkelland en Coöperatie Dinkelland Werkt! werken vanuit de pilot op dit moment volop aan een doorontwikkeling.

Deze doorontwikkeling heeft enerzijds te maken met het aanpassen van de structuur, taken en bevoegdheden en anderzijds met het actualiseren van het ondernemersplan zoals die in 2013 is opgesteld.

Voor wat betreft de doorontwikkeling van de structuur, taken en bevoegdheden wordt gekeken of beleids- en regietaken, financiën en administratie, beheer van materieel en huisvesting ten behoeve van het groen binnen de stichting/ door Noaberkracht kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast wordt opnieuw vorm gegeven aan het opdrachtgeverschap van de stichting aan de coöperatieve vereniging DinkellandWerkt! De werkvormen individuele detachering en begeleid werken inclusief bijbehorende HRM-dienstverlening blijven uitbesteed aan de coöperatieve vereniging, evenals de begeleiding van de groenmedewerkers en acquisitie met betrekking tot particuliere opdrachten in het groen. In het nieuwe contract zal een bonus-malus systematiek worden opgenomen om effectiviteit en efficiëntie te stimuleren. De opdracht voor de werkgeversbenadering van de participatiewet zal niet langer via de Stichting Participatie Dinkelland verlopen, maar rechtstreeks door de gemeente aan de coöperatieve vereniging DinkellandWerkt! worden gegund. De opdrachtverstrekking wordt momenteel voorbereid

In het ondernemersplan van 2013 zijn aannames gedaan voor het financiële plaatje voor de komende jaren. De bedragen uit het ondernemersplan zijn vervolgens in 2014 vertaald in de gemeentebegroting 2014 en verder. Uit de concept jaarrekeningen 2014 van deze instellingen blijkt dat er ten opzichte van de beschikbare gemeentelijke bijdragen er een tekort is. Inmiddels zijn wij in overleg om enerzijds het tekort te analyseren en anderzijds te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de structurele onderdelen van het tekort om te buigen. Een en ander moet leiden tot een actualisatie van het ondernemersplan. Uiterlijk bij het 2e programmajournaal komen wij hierop bij u terug

Het stoplichtmodel met toelichting per thema

Zelf

Preventieve en collectieve voorzieningen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Vrijwilligers			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Maatschappelijke stage			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Mantelzorg			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Jeugd en jongeren			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Lang zult u wonen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Deelname aan publiekscampagne die regionaal wordt uitgevoerd (bewustwording tot fysieke aanpassingen). Deze wordt lokaal vertaald.	Einddatum: project loopt tot en met december 2016	Bijdrage voor dit project is binnen de begroting geborgd.
PJ 2			
JR			

Tegenprestatie			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Verordening is vastgesteld in december 2014.	Uitvoering door Gemeente Almelo.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)

PJ 2			
JR			

Samen

Cliëntenondersteuning			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Sociale werkvoorziening (SW)			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Topcraft zit in een liquidatieproject. Momenteel zijn we bezig met de afwikkeling rondom de opheffing. 'Dinkelland Werkt' doet de uitvoering van de sociale werkplaats, groen en detachering. Er wordt Actief gesleuteld aan de constructie "Dinkelland Werkt". Besluitvorming rondom Soweco hoeft niet te worden teruggedraaid (nav rechtszaak beroep ondernemerskamer tav reistijd). Afspraken hieruit volgend met OR Topcraft zijn nagekomen.	01-01-2015 laatste groep detachering overgekomen vanuit Topcraft. 01-01-2015 aanbesteding naar Soweco.	De concept jaarrekeningen 2014 van Topcraft, Stichting Participatie Dinkelland en Coöperatie Dinkelland Werkt geven ten opzichte van de begrote bedragen tekorten te zien. Een deel van deze tekorten heeft mogelijk ook zijn doorwerking naar 2015 en volgende jaren. De financiële consequenties voor de gemeente worden uiterlijk bij het 2e programmajournaal in beeld gebracht. Dekking binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Nieuw beschut			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Er heeft een conferentie plaatsgevonden, waaruit blijkt dat het bijna onmogelijk is om met de door het Ministerie vastgestelde criteria helder in beeld te krijgen wie daar wel of niet onder vallen. Per gemeente kun je per jaar 0,8 fte plaatsen. 25 mensen staan op de wachtlijst. Er moeten extra criteria komen om beter te kunnen toetsten wie hiervoor in aanmerking kan komen. Hiervoor wordt door de werkgroep een pilotplan gemaakt. In deze pilot gaan we mensen in de praktijk toetsten om erachter te komen wat ze allemaal wel/niet kunnen.	Pilot eindigt in september. Voor het einde van dit jaar moet er een werkbare regeling zijn.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Participatiebudget			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Verdeelmodel is op dit moment nog positief voor dit jaar. Zie objectieve verdeling hieronder.	Verdeelmodel wordt onder druk van de grote gemeenten waarschijnlijk aangepast per 2016.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Jeugdsportfonds en jeugdcultuurfonds			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Dit is via sociale media, reclameborden en diverse persberichten onder de aandacht van de doelgroep gebracht. Organisaties en verenigingen zijn aangeschreven.	Contract eindigt op 31 december 2015.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Passend onderwijs / jeugdzorg			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO 23.02 zijn overleggen gevoerd over hun Ondersteuningsplannen en ons Beleidsplan Omzien naar Elkaar. Deze overleggen hebben geleid tot de afspraak om in 2015 een gezamenlijke uitvoeringsagenda op te stellen. Hierin worden afspraken opgenomen over de onderwerpen waar passend onderwijs en de gemeente elkaar raken. Deze onderwerpen zijn: onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht, jeugdzorg.	De uitvoeringsagenda is voor het zomerreces opgesteld.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Probleemoplossing (enkelvoudig en meervoudig)			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Bij probleemoplossing staat centraal dat de inwoner zelf aan het stuur blijft. Als een inwoner niet in staat is het probleem zelf op te lossen ondersteunt een consultant van het Team Ondersteuning en Zorg Nieuwe aanvragen worden in behandeling genomen. Waar nodig wordt zorg ingezet. Inwoners die voorheen zorg hadden binnen de Awbz en Jeugdzorg zijn overgedragen.	Start 1 januari 2015	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Partners			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Samenwerkingsafspraken met huisartsen zijn gereed en de overeenkomst is ondertekend door alle betrokken partijen. Met andere partijen (jeugdartsen, wijkverpleegkundigen, etc.) moet nog worden geregeld.	Afgerond tav huisartsen. Voor de overige partners is de planning: 3 ^e kwartaal 2015 gereed.	N.v.t.
PJ 2			

JR			
----	--	--	--

Overdragen

Beheersbare vervoersvoorzieningen			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Projectomschrijving wordt gemaakt. Op korte termijn wordt een projectplan opgesteld. Mogelijk in samenwerking met de regio. Er wordt nog gezocht naar de te varen koers. Vervoer moet op een vernieuwende en kostenbesparende manier worden ingericht. Het is nog de vraag wat de omvang van het project is (wat is lokaal en wat is regionaal).	Elementen van dit project worden in 2015 afgerond. Aanbesteding regiotaaxi gereed in juni 2016.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Innovatiefonds			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Momenteel bezig met een projectomschrijving. Op korte termijn wordt projectplan opgesteld.	Start project: 2 ^e kwartaal 2015 Einddatum nu nog niet te bepalen wegens meerdere fases (deel)projecten.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Compensatie bovenmatige ziektekosten			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Middelen zijn ingezet voor de collectieve ziektekostenverzekering en de bijzondere bijstand voor degenen die niet zijn overgegaan naar de collectieve ziektekostenverzekering.	Continu proces, geen planning. Dit jaar vindt evaluatie plaats.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Toeleiding naar zorg en coördinatie			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Team Ondersteuning en Zorg is ingericht en aan de slag.	Start 1 januari 2015	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)
PJ 2			
JR			

Herindicatie			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Voor de nieuwe Wmo 2015 is helder welk type zorg deze inwoners ontvangen en tot wanneer hun indicaties lopen. Dit betekent dat we nu gefaseerd aan het herindiceren zijn. Voor jeugdhulp is ongeveer 30% van de gegevens volledig overgedragen en kunnen we met deze groep aan de slag met de aflopende indicaties. Voor de overige 70% zijn de gegevens nog niet compleet en moeten inwoners of zorgaanbieders zich melden bij	Start januari 2015. Sinds begin maart hebben we in beeld welke inwoners Wmo 2015 (voormalige AWBZ zorg) en jeugdhulp ontvangen.	Binnen de gestelde financiële kaders (kaasstolp sociaal domein)

	aflopende indicaties. Om te zorgen dat al deze mensen tijdig geholpen worden, is er – zoals vooraf gepland – tijdelijke extra ondersteuning ingeschakeld.		
PJ 2			
JR			

Budgettair neutraal sociaal domein			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Vanuit de discussie over de financiële effecten van de nieuwe taken als gevolg van de drie decentralisaties is besloten om met ingang van 2015 de kaasstolp te hanteren over het budget van het programma Omzien Naar Elkaar. Meevallers binnen het programma komen ten gunste van het programma; tegenvallers moeten binnen het totale budget van het programma opgevangen worden. Het verschil in saldo komt tot uitdrukking in de stelpost sociaal domein.	Begrotingsjaar 2015	Volgens de eerste inzichten verwachten wij een tekort voor 2015. Zie voor een toelichting hetgeen onder financieel perspectief van programma Omzien Naar Elkaar is aangegeven
PJ 2			
JR			

Financieel perspectief programma Omzien naar elkaar

In de begroting 2015 is een tekort opgenomen voor het programma Omzien Naar Elkaar van € 21.204.000,--. Voor de goede orde: dit tekort wordt voor een deel gedekt door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De opbouw van de algemene uitkering is echter zodanig, dat niet te herleiden is welk deel van de algemene uitkering bestemd is voor de uitgaven onder het programma Omzien Naar Elkaar. Om die reden is de algemene uitkering bij het bedrag buiten beschouwing gelaten

Ten opzichte van het bedrag van € 21.204.000,-- zijn de volgende mutaties en uitgangspunten van belang voor het 1° programmajournaal:

1. structurele taakstelling als gevolg van sluitend maken gemeentebegroting 2016 en volgende;
2. toepassen “kaasstolp” op budget programma Omzien Naar Elkaar
3. structurele meevallers op basis van uitkomsten jaarrekening 2014
4. structurele kosten en structurele besparingen op basis van het bedrijfsplan;
5. herindicatie; lagere uitgaven voor herindicatie cliënten huishoudelijke ondersteuning en nieuw budget voor herindicatie cliënten begeleiding, kortdurend verblijf en jeugdzorg;
6. extra uitgaven leerlingenvervoer als gevolg van invoering passend onderwijs per 1 januari 2015;
7. diverse mutaties op verschillende posten;
8. verhoging integratie uitkering sociaal domein
9. stelpost sociaal domein
10. kosten projecten vanuit heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen
11. financiële risico's
12. voeding innovatiefonds

Ad1. Structurele taakstelling als gevolg van sluitend maken gemeentebegroting 2015.

Ten behoeve van het sluitend maken van de gemeentebegroting 2016 zijn bij de kaderbrief 2015 en bij de gemeentebegroting 2015 besluiten genomen tot een aantal taakstellende bezuinigingen. Eén hiervan heeft betrekking op het programma Omzien Naar Elkaar.

Het betreft:

- de besluitvorming bij de kaderbrief 2015 om het budget voor programma Omzien Naar Elkaar met ingang van 2015 structureel te verlagen met € 150.000,--. Dit mede gelet op de overschotten op rekeningsbasis in de afgelopen jaren in het programma Omzien Naar Elkaar;

De verlaging van het beschikbare budget met € 150.000,-- is al in de begroting 2016 en volgende jaren verwerkt door de post huishoudelijke ondersteuning met € 150.000,-- te verlagen. Voor 2015 moet deze nog verwerkt worden.

Ad 2. Toepassen "kaasstolp" op budget programma Omzien Naar Elkaar.

Rekening houdend met de besluitvorming over de kaderbrief zoals onder punt 1 is aangegeven is bij de behandeling van de gemeentebegroting besloten om met ingang van 2015 de kaasstolp te hanteren over het budget van het programma Omzien Naar Elkaar. Dit gelet op de discussie over de financiële effecten van de nieuwe taken als gevolg van de drie decentralisaties. Meevallers binnen het programma komen ten gunste van het programma; tegenvallers moeten binnen het totale budget van het programma opgevangen worden. Het verschil in saldo komt tot uitdrukking in de stelpost sociaal domein.

Ad 3. Structurele meevallers op basis van uitkomsten jaarrekening 2014.

Bij de analyse van de jaarrekening 2014 is gebleken dat binnen het programma Omzien Naar Elkaar een aantal posten een structureel overschot kennen. In totaal is hiermee een bedrag gemoeid van afgerond € 200.000,--. Deze meevaller moet ook tot uitdrukking komen in de begroting 2015 en volgende jaren. Vanuit de kaasstolp gedachte blijft het bedrag echter beschikbaar binnen het programma Omzien Naar Elkaar. De posten waarop de meevallers zijn, worden afgeboekt met de meevallers, het totaal bedrag wordt toegevoegd aan de stelpost sociaal domein

Ad 5. Herindicatie; lagere uitgaven voor herindicatie cliënten huishoudelijke ondersteuning en nieuw budget voor herindicatie cliënten begeleiding, kortdurend verblijf en jeugdzorg.

Herindicatie cliënten huishoudelijke ondersteuning.

In verband met de herziening van het beleid voor huishoudelijke ondersteuning heeft er eind 2014/begin 2015 een herindicatie plaatsgevonden van alle cliënten. Bij het najaarsbericht 2014 is hiervoor door Dinkelland een budget beschikbaar gesteld van € 143.000,--. De herindicatie werd uitgevoerd door Noaberkracht Dinkelland- Tubbergen. Het aandeel van Tubbergen was berekend op € 130.000,-- zodat in totaal beschikbaar is € 273.000,--. Doordat er aanzienlijk minder bezwaarschriften zijn ingediend dan waarmee gerekend is en een groot deel van de werkzaamheden uitgevoerd zijn door eigen personeel in plaats van inhuur van externen, kan het totale budget van € 273.000,-- afgeraamd worden tot € 100.000,--. Het voordeel van € 173.000,-- komt ten gunste van beide gemeenten en bedraagt voor Dinkelland afgerond € 99.000,-- en voor Tubbergen afgerond € 74.000,--

Nieuw budget voor herindicatie cliënten begeleiding, kortdurend verblijf en jeugdzorg.

Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de cliënten met betrekking tot begeleiding, kortdurend verblijf en jeugdzorg. Op basis van het wettelijk bepaald overgangsrecht behouden de cliënten de oude rechten tot uiterlijk 1 januari 2016. Dit betekent dat de cliënten in 2015 geherindiceerd moeten worden. Voor beide gemeenten is hiervoor een eenmalig bedrag benodigd van € 140.000,--. Het aandeel Van Dinkelland hierin bedraagt hierin afgerond € 80.000,--; het aandeel van Tubbergen afgerond € 60.000,--.

Per saldo komen de mutaties op het gebied van herindicatie voor Dinkelland neer op een positief verschil van € 19.000,--. Dit verschil komt ten gunste van de stelpost sociaal domein.

Ad 6. Extra uitgaven leerlingenvervoer als gevolg van invoering passend onderwijs per 1 januari 2015.

Met ingang van 1 januari 2015 is het passend onderwijs in werking getreden. Doelstelling van het rijk is dat minder leerlingen uitstromen naar het speciaal onderwijs. Leerlingen met een beperking moeten zoveel mogelijk, eventueel met extra begeleiding zoveel mogelijk deelnemen aan het reguliere basisonderwijs. Hoewel het passend onderwijs leidt tot extra uitgaven op onder meer leerlingenvervoer, wordt hiervoor geen compensatie ontvangen van het rijk.

De consequenties voor het leerlingenvervoer zijn:

- gewijzigde ritten;
- rekening houden met proefperioden en proefplaatsingen van leerlingen;
- wijzigingen in het aantal leerlingen;
- meerdere vormen van vervoer (o.a. combinatie met Wsw vervoer, regiotaxi/OV etc.).

Er wordt een onderzoek gedaan naar collectief vraagafhankelijk vervoer gericht op maatwerk.

Deze wijzigingen zullen leiden tot een toename van kosten. In verband hiermee het volgende.

Uit de jaarrekening 2014 blijkt dat er ten opzichte van het begrote budget een meevaller is op het budget voor leerlingenvervoer van € 181.000,--. Dit bedrag is in principe een structurele meevaller. Om die reden is het bedrag dan ook opgenomen in het totaal bedrag aan structurele meevallers. Per kerende post willen wij van deze meevaller een bedrag van € 91.000,-- direct weer inzetten voor de dekking van de extra kosten van leerlingenvervoer voor passend onderwijs. Hoewel het daarmee voor een deel een vestzak/broekzak verhaal is, willen wij hiermee zuiver de kosten van de extra taak voor u in beeld brengen

Ad 7. Diverse mutaties op verschillende posten.

Voor 2015 zijn er diverse kleiner mutaties, die per saldo uitkomen op een aantal extra uitgaven van afgerond € 13.000,-- voor 2015 en € 9.000,-- voor 2016 en volgende jaren. Deze bedragen komen ten laste van de stelpost sociaal domein.

Het betreft onder meer de eenmalige financiële bijdragen van de gemeente aan de projecten Menselijke Maat (eenmalig € 2.500,--) en Lokaal Samenspel (eenmalig € 1.500,--), de structureel hogere bijdrage aan de Stadsbank (€ 6.000,--), de structurele kosten van tevredenheidsonderzoek SGBO (€ 6.0000,--) en een structureel hogere BUIG uitkering (€ 2.635,--)

Ad 8. Verhoging integratie uitkering sociaal domein

In de begroting 2015 is voor wat betreft de integratie uitkering sociaal domein uitgegaan van de gegevens en bedragen uit de meicirculaire 2014. Naderhand zijn de gegevens en bedragen bijgesteld in de september circulaire 2014. Ten opzichte van de meicirculaire levert de september circulaire extra inkomsten op. Dit betreft voor 2015 € 35.000,--, voor 2016 € 25.000,--, voor 2017 € 49.000,-- en voor 2018 € 19.000,--. Vanuit de kaasstolp gedachte komen deze bedragen ten gunste van de stelpost sociaal domein en daarmee ten gunste van het budget programma Omzien Naar Elkaar.

De december circulaire 2014 leverde ten opzichte van de september circulaire geen mutaties op. De integratie uitkering wordt verantwoord onder het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. In dit hoofdstuk wordt ook een nadere toelichting gegeven op de mutaties.

Ad 9. Stelpost sociaal domein.

Het saldo van de mutaties van punt 3 t/m 8 bedraagt voor 2015 afgerond € 90.000,-- positief. Dit bedrag wordt bestemd als stelpost sociaal domein. Doordat met name de besparingen op basis van het bedrijfsplan de komende jaren verder oplopen stijgt de stelpost sociaal domein naar € 225.000,-- in 2016, en € 352.000,-- in 2017 en € 322.000,-- in 2018.

Ad 10. Kosten projecten vanuit heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen

Zoals wij eerder hebben aangegeven zijn wij gestart zijn met het project heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen. Onder dit projecten worden ook een aantal deelprojecten uitgevoerd. Voor zover en voor deze projecten incidenteel en/of structureel extra middelen nodig zijn, dan worden deze gedekt door een besparing op andere uitgaven binnen het programma Omzien Naar Elkaar of aanwending van de stelpost sociaal domein.

Ad 11. Financiële risico's

Hoewel de stelpost sociaal domein positief is, is er binnen het programma Omzien Naar Elkaar nog een aantal flinke financiële risico's. Om deze reden hebben wij de middelen binnen het sociaal domein over het algemeen "op oranje" gezet en het uitgangspunt budgettair neutraal, zelfs "op rood" gezet. De financiële risico's hebben onder andere betrekking op:

- a. de ontwikkeling van de kosten voor Stichting Participatie Dinkelland /Coöperatie Dinkelland Werkt! Uit de concept jaarrekeningen 2014 van deze instellingen blijkt dat er ten opzichte van de beschikbare gemeentelijke bijdragen er een tekort is. Inmiddels zijn wij in overleg om enerzijds het tekort te analyseren en anderzijds te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de structurele onderdelen van het tekort om te buigen. Uiterlijk bij het 2e programmajournaal komen wij hierop bij u terug;
- b. de uitkeringskosten en de uitvoeringskosten van de bijstandsontvangers. In de komende maanden willen wij de raming van de kosten actualiseren op basis van onder meer de ontwikkelingen van de laatste paar maanden;
- c. de werkelijke uitgaven op gebied van de nieuwe taken vanuit de drie decentralisaties. Omdat er ten tijde van het opstellen van de gemeentebegroting geen gegevens beschikbaar waren over de werkelijke uitgaven met betrekking tot de nieuwe taken op basis van de drie decentralisaties is in de begroting 2015 gewerkt met de aanname dat de werkelijke uitgaven gelijk zijn aan de extra inkomsten. Vooral op het gebied van de Jeugdzorg lijkt het erop dat de werkelijke uitgaven aanzienlijk hoger zullen uitvallen dan de inkomsten. Vanaf 2016 en volgende jaren zal dit (deels) en gefaseerd gerepareerd worden door een herverdeling van de rijksbijdrage. De eerste beelden van deze objectieve herverdeling van de rijksbijdrage laat voor de gemeente Dinkelland een behoorlijke verbetering zien ten opzichte van het historische verdeelmodel. Wat deze mogelijke hogere rijksbijdrage werkelijk waard is weten we pas als we een goed beeld hebben van de uitgaven. Wat we echter al weten is dat we voor het jaar 2015 nog rekening moeten houden met de rijksvergoeding gebaseerd op het historische verdeelmodel die ongeveer € 1 miljoen lager ligt dan de rijksvergoeding op basis van het objectiever verdeelmodel. Er van uit gaande dat de rijksbijdrage gebaseerd op het objectieve verdeelmodel dichter bij de werkelijkheid ligt dan het historische verdeelmodel houdt dat in dat we voorzichtigheidshalve rekening moeten houden met een mogelijke incidentele extra tegenvaller in 2015 op de jeugdzorg van wellicht € 1 miljoen. Wij stellen voor deze mogelijke incidentele tegenvaller als risico te benoemen en te betrekken bij de actualisatie van het weerstandsvermogen in het komende raadspectief. Een en ander heeft ook een behoorlijke invloed op de uitkomsten van de jaarrekening 2015.

Ad 12. Voeding innovatiefonds.

Bij de vaststelling van het beleidsprogramma Omzien Naar Elkaar is besloten tot het instellen van een Innovatiefonds voor een bedrag van € 150.000--.

Gelet op de hoogte van de stelpost sociaal domein en de risico's die er spelen, willen wij eerst meer zicht hebben op de risico's voordat wij een extra bedrag beschikbaar stellen voor het Innovatiefonds. Bij het 2^e Programmajournaal komen wij hierop terug

Samengevat komt het bovenstaande op het volgende neer.

Financieel perspectief programma Omzien naar elkaar

Programma Omzien naar Elkaar Dinkelland

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-21.204	-20.692	-20.071	-19.620
af: taakstellende bezuiniging ivm sluitend maken gemeentebegroting 2015 e.v.	-150	-	-	-
saldi = basis kaasstolp sociaal domein	-21.054	-20.692	-20.071	-19.620
mutaties 1e programmajournaal				
verlaging budgetten obv structurele overschot, nav analyse jaarrekening 2014	200	200	200	200
bijdrage aan Noaberkracht voor aandeel in bedrijfsplan ONE te realiseren besparingen op uitgaven zorg, ter dekking van kosten bedrijfsplan	-489	-489	-489	-489
lagere kosten herindicaties huishoudelijke ondersteuning	429	589	692	692
budget voor herindicaties begeleiding, kortdurend verblijf en jeugdzorg	99			
diverse kleine mutaties	-80			
extra kosten leerlingen vervoer ivm invoering passend onderwijs	-13	-9	-9	-9
hogere rijksvergoeding integratie uitkering sociaal domein	-91	-91	-91	-91
extra kosten St. Participatie Dinkelland/ Coöperatie Dinkelland Werkt!	35	25	49	19
bijstandsontvangers. Uitkerings- en uitvoeringskosten	pm	pm	pm	pm
eventuele extra kosten projecten vanuit heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen	pm	pm	pm	pm
eventueel tekort op nieuwe taken als gevolg van de drie decentralisaties	pm	pm	pm	pm
voeding budget innovatiefonds	pm	pm	pm	pm
totaal mutaties 1e programmajournaal	90	225	352	322
stelpost sociaal domein	-90	-225	-352	-322
meerjarig saldo na vaststelling 1e programmajournaal	-21.054	-20.692	-20.071	-19.620

IV. PROGRAMMA BURGER EN BESTUUR DINKELLAND

Als strategisch programmadoel is vastgesteld:

Wij willen op een frisse en vernieuwende manier van betekenis zijn voor de inwoners van Dinkelland.

Dat willen we bereiken aan de hand van de volgende thema's:

- A. Dienstverlening
- B. Samenwerking

Deze twee thema's zijn opgedeeld in een aantal subdoelen die gezamenlijk leiden tot realisatie van ons strategisch doel. Om deze gestelde doelen te halen zijn er een aantal resultaten gedefinieerd. Deze resultaten worden per thema weergegeven in het zogenaamde 'stoplichtmodel'.

Dienstverlening

Wij willen inspelen op de trends en ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening door onze dienstverlening meer flexibel te maken.

Wij hebben dit doel gesplitst in twee ideaaldoelen:

- a. Zo kort mogelijke doorlooptijden
- b. Dienstverlening dicht bij de burger

Zo kort mogelijke doorlooptijden

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Burgers en professionals weten hoe ze in het sociale netwerk van de burger vragen opgelost krijgen op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en participatie.
- Toegang tot zorg en ondersteuning worden integraal uitgevoerd.

Stand van zaken

Voorgesteld wordt bovenstaande twee resultaten te vervangen door het resultaat:

- Verbetering van de dienstverlening naar de burger

Wij hechten veel waarde aan de levertijd van onze producten en diensten. Wij beseffen dat we niet alles in een keer kunnen verbeteren en gaan daarom gericht aan de slag met bepaalde producten en diensten. Te allen tijde onderzoeken wij de mogelijkheden om zaken te dereguleren. Onderstaande punten hebben we al kunnen bereiken:

- WMO aanvraagformulier van 9 pagina's naar 1.
- Doorlooptijden van omgevingsvergunningen (regulier) van 56 naar 32 kalenderdagen.
- Doorlooptijd WWB van 8 naar 2 weken.
- Wachtijd telefoon van 45 naar 35 seconden.
- Evenementenvergunning voor 5 jaar i.p.v. 1 jaar.
- Aantal verlengingen omgevingsvergunningen van 16% naar 4%.
- Opneemsnelheid van 29 naar 15 seconden.
- Formulier voor het aanvragen van een principe verzoek.
- Bij meldingen worden mensen binnen 1 werkdag te woord gestaan.

Ontwikkelingen

De verbetering van de dienstverlening blijft een speerpunt van onze organisatie. Hierbij is het van belang niet alleen naar doorlooptijden te kijken, maar ook naar de kwaliteit van onze producten en dat in balans te houden.

Dienstverlening dicht bij de burger

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- De loketten Wabo, Wonen & Leven en Zorg zodanig inrichten, zodat de service aan de burger verbeterd wordt.

Daarbij wordt gewerkt met het principe van het werken op afspraak. Het werken op afspraak betekent dat een burger niet meer hoeft te wachten en dat er altijd een medewerker staat die goed voorbereid is om de vraag te beantwoorden. In de voorfase wordt ook altijd bekeken welke locatie het meest geschikt is voor de afspraak en welke voorbereiding de medewerker en burger kunnen doen om het gesprek zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. In dit voorgesprek kan ook blijken dat de vraag telefonisch of op een later moment digitaal beantwoord kan worden, waardoor een bezoek aan het

gemeentehuis niet nodig is. Tot slot kan het werken op afspraak in overleg ook op andere tijden dan van 8.30 uur tot 12.30 uur in het gemeentehuis.

Stand van zaken

Voorgesteld wordt een resultaat toe te voegen:

- Meer op huisbezoek.

Wij spelen in op de wensen en behoefte van de huidige maatschappij door de dienstverlening te personaliseren en dichtbij de burger te organiseren. Dit doen wij o.a. op de volgende manieren:

- Huisbezoeken en afspraken buiten de reguliere werktijden en op locatie.
- Het zorgloket werkt enkel op afspraak sinds 1 januari 2015 en het loket WABO en het loket Wonen en Leven vanaf 1 april 2015
- Wijksprekuren voor handhaving.
- Voorkomen van bezwaren middels mediation.
- Vooroverleg bij omgevingsvergunningen.
- Vooroverleg voor evenementenvergunningen met brandweer en politie op locatie en 's avonds.
- Eén aanspreekpunt voor de burger bij omgevingsvergunningen en zorg.
- De medewerkers van de gemeente (rayonbeheerders) zoeken bij storingen persoonlijk contact.

Ontwikkelingen

De verbetering van de dienstverlening blijft een speerpunt van onze organisatie. Door in gesprek te zijn en te blijven met onze burger zijn we in staat steeds in te spelen op de behoeftes van die burger.

Samenwerking

Wij willen organisaties, overheden en inwoners met elkaar verbinden via inspiratie en daadkracht, waarbij recht kan worden gedaan aan ieders belangen.

Wij hebben dit doel gesplitst in drie ideaaldoelen:

- a. Doorontwikkeling samenwerking in de vorm van Noaberkracht
- b. Beter benutten kracht maatschappelijke partners
- c. Efficiëntere en effectievere samenwerking in de regio

Doorontwikkelen samenwerking in de vorm van Noaberkracht

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Het zo efficiënt mogelijk inrichten van de Noaberkracht organisatie

Stand van zaken

De werkorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen is sinds 1 januari 2013 operationeel. Noaberkracht richt zich op twee belangrijke pijlers: het leveren van producten en diensten ten behoeve van de inwoners van Dinkelland en Tubbergen (het domein Dienstverlening) en het bijdragen aan het realiseren van maatschappelijke effecten (domein Maatschappelijke Effecten). De ontwikkelingen vanuit het domein Dienstverlening worden verder toegelicht in het onderdeel "Burger" binnen het programma Burger & Bestuur. De ontwikkelingen binnen het domein Maatschappelijke Effecten worden verder toegelicht in de programma's Krachtige Kernen, Economische Kracht & Werk en Omzien Naar Elkaar. Over de efficiënte inrichting van de organisatie van Noaberkracht zijn door uw raad kaders meegegeven. Deze zien enerzijds toe op het verder verbeteren van de dienstverlening en anderzijds op het behalen van een financiële taakstelling. Over de stands van zaken ten aanzien van deze kaders wordt periodiek gerapporteerd aan uw raad in de vorm van voortgangsrapportages.

Ontwikkelingen

De actuele stand van zaken binnen Noaberkracht wordt gerapporteerd in de jaarstukken 2014. Daarbuiten zijn geen actuele ontwikkelingen aan de orde.

Beter benutten kracht samenleving

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Afronding heroriëntatie op de samenwerking in Twente

Stand van zaken

Sinds 2012 vindt in Twente een heroriëntatie plaats op de gemeentelijke samenwerking binnen Twente. Dit heeft eind 2014 geleid tot het conceptrapport “Samenwerken doen we zelf” van de stuurgroep Heroriëntatie samenwerking Twente. Dit conceptrapport gaat uit van een toekomstige regionale samenwerking waarbij binnen drie pijlers wordt samengewerkt:

- Samenwerkende gemeenteraden;
- Samenwerkende portefeuillehouders;
- Samenwerkende ambtelijke organisaties.

Ontwikkelingen

De heroriëntatie op de samenwerking in Twente moet uiterlijk op 1 januari 2016 zijn afgerond. Dit, mede met het oog op de afschaffing van de Wgr+ per 1 januari 2015. Dat betekent dat in de loop van 2015 bestuurlijke besluitvorming moet plaatsvinden in de 14 afzonderlijke gemeenteraden.

Daarnaast wordt voorgesteld om met onmiddellijke ingang het huidige ideaaldoel “Beter benutten kracht maatschappelijke partners” te hernoemen in “Beter benutten kracht samenleving”. Deze benaming komt binnen het programma Burger & Bestuur beter tot zijn recht

Efficiëntere en effectievere samenwerking in de regio

Met de volgende resultaten willen we dit gaan bereiken:

- Binnen RUD's Wabo-brede samenwerking in Twente en IJsselland

Voorgesteld wordt dit resultaat te hernoemen in: Onderzoeken naar mogelijkheden van Wabo-brede samenwerking binnen RUD Twente. Deze beschrijving is actueler en voorkomt de spraakverwarring alsof er al Wabo-brede samenwerking is. Dit is onjuist, want een brede samenwerking is nog juist onderwerp van onderzoek.

Stand van zaken

Omdat de basistaken plus (milieu+) nog niet optimaal gevormd zijn binnen de RUD is besloten om in 2015 nog geen Wabo-brede producten te ontwikkelen.

Binnen de RUD Twente zijn dit jaar wel een drietal pilots gestart, te weten: juridische kennis, monumenten en constructieve veiligheid.

Deze pilots zijn bedoeld om ervaring op te doen alvorens alle Wabo-brede taken worden opgepakt. De Twentse gemeenten hebben nog geen definitief standpunt ingenomen over het al dan niet onderbrengen van hun Wabo-brede taken. De RUD Twente wil wel Wabo-breed kunnen faciliteren en daarvoor is het nodig de producten en diensten catalogus (PDC) uiteindelijk Wabo-breed in te richten. Daarna zullen de gemeenten een keuze moeten maken of ze daadwerkelijk Wabo-breed ‘gaan’.

Ontwikkelingen

De uitkomst van deze pilots zal dan ook gebruikt worden bij de mogelijke ontwikkeling van andere Wabo-brede taken. Te zijner tijd zullen de colleges van Dinkelland en Tubbergen een keuze moeten maken over het al dan niet onderbrengen van alle Wabo-brede taken.

Het stoplichtmodel met toelichting per thema

Dienstverlening

ZO KORT MOGELIJKE DOORLOOPTIJDEN

Nieuw: Verbetering dienstverlening naar de burger			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Wij hechten veel waarde aan de levertijd van onze producten en diensten. Wij beseffen dat we niet alles in een keer kunnen verbeteren en gaan daarom gericht aan de slag met bepaalde producten en diensten. Inmiddels zijn diverse dienstverleningsaspecten naar behoren opgepakt en bereikt.	Volgens planning.	Passend binnen de financiële kaders.
PJ 2			
JR			

DIENSTVERLENING DICHTER BIJ DE BURGER

De loketten Wabo, Wonen & Leven en Zorg zodanig inrichten, dat burgers enkel op afspraak			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Wij spelen in op de wensen en behoefte van de huidige maatschappij door de dienstverlening te personaliseren en dichtbij de burger te organiseren. Inmiddels zijn diverse dienstverleningsaspecten naar behoren opgepakt.	Volgens planning.	Passend binnen de financiële kaders.
PJ 2			
JR			

Nieuw: Meer op huisbezoek			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Wij spelen in op de wensen en behoefte van de huidige maatschappij door de dienstverlening te personaliseren en dichtbij de burger te organiseren. Inmiddels zijn diverse dienstverleningsaspecten naar behoren opgepakt.	Volgens planning.	Passend binnen de financiële kaders.
PJ 2			
JR			

Samenwerking

DOORONTWIKKELING SAMENWERKING IN DE VORM VAN NOABERKRACHT

Het zo efficiënt mogelijk inrichten van de Noaberkracht organisatie			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Beoordeling vindt plaats ten aanzien van verbetering dienstverlening en behalen taakstelling. De beoogde doelen liggen op schema en over beide elementen wordt periodiek gerapporteerd aan uw raad via een gedetailleerde voortgangsrapportage.	De aan Noaberkracht opgelegde taakstelling moet volledig zijn gerealiseerd voor 2018. Fasering is via voortgangsrapportages en begroting Noaberkracht gedeeld met uw raad.	Passend binnen de begroting van Noaberkracht.
PJ 2			
JR			

BETER BENUTTEN KRACHT SAMENLEVING

Afronding heroriëntatie op de samenwerking in Twente			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Heroriëntatie op de samenwerking in Twente heeft geleid tot rapport "Samenwerken doen we zelf". Finale besluitvorming vindt nog plaats in 2015.	Deze heroriëntatie wordt vóór 1 januari 2016 afgerond, met het oog op het vervallen van de Wgr+ per 1 januari 2015.	Passend binnen de gemeentelijke bijdrage aan de Regio Twente.
PJ 2			
JR			

EFFICIENTERE EN EFFECTIEVERE SAMENWERKING IN DE REGIO

Binnen RUD's Wabo-brede samenwerking in Twente en IJsselland -> wordt: Onderzoeken naar mogelijkheden van Wabo-brede samenwerking binnen RUD Twente.			
	Resultaat	Tijd	Middelen
PJ 1	Afronding 3 pilots Wabo-breed en besluit wel/niet onderbrengen Wabo-brede taken bij RUD.	Pilots afgerond eind 2015 en besluit wel/niet onderbrengen Wabo-brede taken bij RUD in 2016.	Bijdragen aan uitvoering pilots binnen bestaande formatie. Kosten wel/niet onderbrengen Wabo-brede taken bij RUD nog niet bekend.
PJ 2			
JR			

Financieel perspectief programma Bestuur en Burger

Programma Burger en Bestuur Dinkelland

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	-4.329	-4.245	-4.801	-4.207
Structureel effect overschot jaarrekening 2014	-12	-12	-12	-12
Herzien saldi na verwerking structureel effect jaarrekening 2014	-4.341	-4.257	-4.813	-4.219
Financiële effecten 1e programmajournaal 2015				
diverse mutaties 1e programmajournaal	-5	-29	-33	-33
totaal financiële effecten 1e programmajournaal 2015	-5	-29	-29	-57
Herzien saldo inclusief verwerking effecten 1e programmajournaal 2015	-4.346	-4.286	-4.842	-4.276

Toelichting op financiële mutaties:

1. Structureel effect jaarrekening 2014

Het structurele effect van de jaarrekening 2014 betreft een bedrag van afgerond € 12.000,-- en heeft betrekking op een voordeel van € 22.000,-- op kosten trouwlocaties en een nadeel van € 34.000,-- door onjuiste raming in de begroting van de verhouding opbrengst leges en afdracht leges. Deze bedragen worden verwerkt in de begroting 2015 en volgende jaren

2. Diverse mutaties 1° Programmajournaal

Betreft extra uitgaven voor:

- een mobiel herdenkingsmonument en namenboeken voor oorlogsslachtoffers: € 5.000,-- (eenmalig)
- extra kosten vergoeding leden stembureaus ivm brutering vergoeding: € 6.376,-- (structureel)
- gemeentelijke bijdrage programmamanagement SSNT: € 6.845,-- (structureel)
- thema dienstverlening, verwerking effect najaarsbericht 2014: € 15.327,-- structureel
- correctie op raming budget verkiezingen in verband met verkiezingsschema, 2015 € 28.443,-- lager, 2018 € 28.443,-- hoger

V. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

De begroting sluit met het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Ten opzichte van de begroting 2015 zijn de volgende mutaties aan de orde.

1. Algemene Uitkering

De inkomsten van de gemeente bestaan voor het grootste deel uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds. De veranderingen in deze algemene uitkering worden gepubliceerd middels de zogenaamde circulaires. Zo is er in ieder geval een meicirculaire en een septembercirculaire en al naar gelang ook een maartcirculaire en/of decembercirculaire. Bij de begroting is het gebruik om de informatie uit de meicirculaire te verwerken. Zo is voor de gemeente Dinkelland in de begroting 2015 de informatie uit de meicirculaire 2014 verwerkt. De informatie uit de inmiddels ook verschenen september- en decembercirculaire 2014 staat hieronder schematisch verwerkt.

Zoals bekend zijn met ingang van de begroting 2015 de middelen voor het Sociaal Domein toegevoegd aan de algemene uitkering. Tot en met het jaar 2017 worden deze middelen apart in beeld gebracht via een integratie uitkering Sociaal Domein. Vanaf 2018 worden deze middelen niet meer apart inzichtelijk gemaakt, maar maken ze deel uit van het totaalbedrag aan algemene uitkering.

Gemeente Dinkelland: effecten Algemene Uitkering september- en decembercirculaire 2014					
Algemene Uitkering excl. Sociaal Domein: (* € 1.000)	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Algemene Uitkering vgs meicirculaire 2014	18.765	18.602	18.477	18.261	18.045
Algemene Uitkering vgs septembercirculaire 2014	18.681	18.665	18.645	18.565	18.656
Effecten septembercirc. 2014 t.o.v. meircirc. 2014	-84	63	168	304	611
	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Algemene Uitkering vgs septembercirculaire 2014	18.681	18.665	18.650 *	18.565	18.656
Algemene Uitkering vgs decembercirculaire 2014	18.662	18.647	18.626	18.512	18.599
Effecten decembercirc. 2014 t.o.v. sept.circ. 2014	-19	-18	-24	-53	-57
* afrondingsverschil					
Taakstelling Centra voor Jeugd en Gezin vanuit decembercirc. 2014	30	32	39	48	52
Totale effecten Algemene Uitkering excl. Sociaal Domein	-73	77	183	299	606

Het bovenstaande overzicht laat zien wat de effecten van de september- en decembercirculaire 2014 zijn excl. de middelen van het Sociaal Domein. De septembercirculaire kent alleen voor de jaarschijf 2015 een negatief budgettaire effect van € 84.000 en de jaren erna positieve effecten van € 63.000, etc. De decembercirculaire kent alleen maar negatieve effecten van € 19.000, € 18.000, etc. Vermeldenswaardig zijn de middelen voor Centra Jeugd en gezin (CJG), omdat deze gelden vanaf 2015 onderdeel gaan uitmaken van de algemene uitkering. Tot en met 2014 werden deze middelen nog via een zogenaamde decentralisatie uitkering (aparte uitkering niet zijnde onderdeel van de algemene uitkering) ontvangen. Deze verschuiving gaat gepaard met een lagere uitkering (korting), welke als taakstelling wordt opgenomen op de totale budgetten van het Sociaal Domein, onderdeel Jeugd.

Per saldo zijn de totale effecten op de algemene uitkering weergegeven in de laatste regel van de tabel. Jaarschijf 2015 heeft een totaal negatief effect van € 73.000 en vanaf 2016 zijn er positieve effecten van totaal € 77.000, € 183.000, etc.

Deze effecten kunnen worden verklaard door wijzigingen in aantallen en gewichten in fysieke, sociale of functiestructuur (bijvoorbeeld aantallen inwoners, aantal bijstandsontvangers, aantal woningen, etc.) en door meer of minder uitgaven van het rijk (dat noemen we "samen trap op of trap af").

Voorgesteld wordt de totale effecten op de algemene uitkering naar aanleiding van de september- en decembercirculaire 2014 te verwerken via de egaliseringsreserve algemene uitkering. Dat wil zeggen dat het negatieve effect voor de jaarschijf 2015 van € 73.000 wordt verrekend met een onttrekking uit de egaliseringsreserve en de positieve effecten voor de jaarschijven 2016 en verder (€ 77.000, etc.) worden verrekend door dotaties aan de egaliseringsreserve. Per saldo ontstaan er door deze werkwijze geen budgettaire effecten voor de begroting 2015 en verder.

Bij de komende meicirculaire 2015 zullen alle gegevens verder geactualiseerd worden en zal er naar verwachting ook meer bekend worden gemaakt over de diverse herverdeeleffecten van de verdeelmodellen, waarover u onlangs via een raadsinfobrief van op de hoogte bent gesteld.

2. Integratie-uitkering Sociaal Domein

De middelen van het Sociaal Domein geven na verwerking van de september- en decembercirculaire 2014 het volgende beeld:

Integratie uitkering Sociaal Domein:					
(* € 1.000)	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Integratie Uitkering Sociaal Domein vgs meicirculaire 2014	11.070	11.002	10.567	10.429	10.429
Integratie Uitkering Sociaal Domein vgs septembercirculaire 2014	11.105	11.027	10.616	10.448	10.448
Effecten septembercirc. 2014 t.o.v. meircirc. 2014	35	25	49	19	19
Middelen Sociaal Domein via "kaasstolp" verwerken:					
- decentralisatie AWBZ naar Wmo	-26	-11	-10	-10	-10
- decentralisatie Participatiewet	61	58	59	57	57
- decentralisatie Jeugdzorg	0	-22	0	-28	-28
	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Integratie Uitkering Sociaal Domein vgs septembercirculaire 2014	11.105	11.027	10.616	10.448	10.448
Integratie Uitkering Sociaal Domein vgs decembercirculaire 2014	11.105	11.027	10.616	10.448	10.448
Effecten decembercirc. 2014 t.o.v. sept. circ. 2014	0	0	0	0	0
Totale effecten Integratie Uitkering Sociaal Domein	35	25	49	19	19

In het programma Omzien Naar Elkaar zijn deze middelen toegevoegd aan de stelpost sociaal domein

3. Dividend uitkeringen.

Op dividend uitkeringen moet de raming bijgesteld worden. Voor 2015 per saldo met een positief bedrag van afgerond € 56.000,--. Voor 2016 en volgende jaren per saldo met een negatief bedrag van € 46.000,--. Een en ander wordt als volgt toegelicht

Bank Nederlandse gemeenten (BNG)

De Bank Nederlandse Gemeenten heeft haar nettowinst over 2014 bijna zien halveren naar € 126 miljoen (2013: € 283 miljoen). Het dividend bedraagt € 0,57 per aandeel. Voor Dinkelland betekent dit een uitkering van € 9.652. Er is geen dividend geraamd. Voorgesteld wordt alsnog voor 2015 dit dividend te ramen.

Op de post dividend uitkeringen is er per saldo een tegenvaller van € 13.000,--. Dit bedrag is structureel. Het bedrag bestaat uit een tegenvaller van € 17.400,-- in verband met halvering van dividend van BNG en een meevaller van € 4.700,-- in verband met hoger dividend van Vitens. De tegenvaller van € 13.000,-- komt ten laste van het begrotingsado.

Wadinko

Het te ontvangen dividend van Wadinko is per abuis tweemaal begroot. Dit betekent dat een bedrag van € 46.000 structureel moet worden afgeraamd.

Vitens

Vitens keert in 2015 over het boekjaar 2014 een dividend van € 2,91 per aandeel uit. Voor Dinkelland (43.085 aandelen) betekent dit een uitkering van € 125.377. Dit bedrag is hoger dan begroot. De dividenduitkering zal incidenteel voor 2015 met € 92.623 moeten worden bijgeraamd.

Oninbare vordering toeristenbelasting en gemeentelijke heffingen

Door faillissement van een drietal bedrijven in de horeca en toeristische sector kan een bedrag van in totaal € 112.397,-- voor toeristenbelasting en gemeentelijke heffingen als oninbaar worden beschouwd. De vorderingen zijn weliswaar ingediend bij de curator maar de verwachting is dat de te verwachten uitkering uit het faillissement nihil is.

Samengevat is het effect van het bovenstaande op de begroting als volgt

**Algemene dekkingsmiddelen en
onvoorzien Dinkelland**

Financieel perspectief (bedragen x 1.000 euro)	2015	2016	2017	2018
Meerjarig saldo na vaststelling begroting 2015	39.894	38.920	39.200	38.196
Structureel effect overschot jaarrekening 2014	-	-	-	-
Herzien saldi na verwerking structureel effect jaarrekening 2014	39.894	38.920	39.200	38.196
Financiële effecten 1e programmajournaal 2015				
bijstelling raming dividend BNG , Vitens en Wadinko	56	-46	-46	-46
oninbare toeristenbelasting en gemeentelijke heffingen	-112			
totaal financiële effecten 1e programmajournaal 2015	-56	-46	-46	-46
Herzien saldo inclusief verwerking effecten 1e programmajournaal 2015	39.838	38.874	39.154	38.150

